

EUGLENA

PB-PP1B-37037
BELGIE(N) - BELGIQUE

JAAR
GANG **37**
NR. 1

Jaargang 37 nr. 1 - Driemaandelijks tijdschrift van JNM vzw - Afgiftekantoor Gent X - P 602287 - V.U. Veerle Cannoot, Kortrijksepoortstraat 192, 9000 Gent

HERFST 2016

DRIEMAANDELIJKS NATIONAAL TIJDSCHRIFT VAN JNM

JE BEESTIGSTE JEUGDBEWEGING

Je beestigste jeugdbeweging

JNM, de Jeugdbond voor Natuur en Milieu, is een jeugdbeweging voor iedereen tussen 7 en 26 jaar die zich goed voelt in de natuur en zijn schouders niet ophaalt voor het milieu. Samen trekken we het hele jaar door de mooiste natuurgebieden in en laten we ons betoveren door de zotste waarnemingen. We nemen zelf een zaag of schop in de hand en maken ruimte voor natuur. Bovendien gaan we op een duurzame en milieuvriendelijke manier door het leven en proberen we anderen daar ook warm voor te maken. En tijdens de zomermaanden? Dan kan je tijdens één van onze veertig zomerkampen in binnen- en buitenland dagenlang genieten met vrienden in de natuur. Kom zelf op ontdekking bij één van onze vijftig afdelingen in Vlaanderen en Brussel.

Lid worden

Surf naar www.jnm.be/lidworden en vul het inschrijvingsformulier in.
Nieuwe leden betalen maar 5 euro.

Lid blijven

Surf naar www.jnm.be en meld je aan.
Surf dan naar “**mijn gegevens**” (rechts bovenaan).
18 euro voor piep-, ini- & gewone leden, geboren in 1990 tot en met 2008
18 euro voor steunleden, geboren in 1989 of vroeger
(je krijgt ook een abonnement op Euglena)
36 euro voor instellingen, bibliotheken, scholen...
(je krijgt een abonnement op Euglena + Kikker)

Contacteer ons

Op **lokaal niveau** zetten honderden vrijwilligers zich in om JNM'ers van 45 afdelingen uren speelplezier te bezorgen.
Vul je gemeente in bovenaan op jnm.be en je komt terecht op de contactpagina van jouw afdeling.

Op **nationaal niveau** wordt de werking gedragen door het hoofdbestuur. Dat zijn ongeveer 70 vrijwilligers die zich in acht werkgroepen en ploegen inzetten. Je vindt de contactgegevens van het hoofdbestuur op jnm.be/hb.

Het hoofdbestuur en de afdelingen worden ondersteund door zes personeelsleden op het **nationaal secretariaat** in Tarbotstraat 61F in Gent.
Heb je een administratieve vraag, mail dan info@jnm.be of bel 09 223 47 81.

Werkten mee aan dit nummer:

Femke Batsleer, Margaux Boeraeve, Pepijn Boeraeve, Tobias Ceulemans, Robbe Cool, Jakob Ghijs, Vic De Ridder, Benjamin Meeusen, Ward Tamsyn, Jody Torfs, Jakob Vandevoorde, Tim Vandewiele, Scarlett Vanuxem.

Lay-out: Judith Herman

Cover foto: Seba Derese

INHOUDSTAFEL

Voorwoord.....	3
Groeten uit ... 's Heerenbosch	4
Natuurstudie	
Kiezelsprinkhaan	7
3 nieuwe soorten	9
Zoekkaart.....	10
Natuurbeheer	
Maaibeheer	12
Vorsdonkbos.....	13
Milieu	
Verpaarding.....	18
TTIP	21
Moties en congres.....	25
Nieuw HB.....	27
Personeel	30
Bondssec	33
Aankondigingen.....	35
Winkel.....	40
Contact	42

Het zomercongres in Brussel, en bij uitbreiding heel JNM, is als een zwarte-woudtaart: je begint er met veel zin aan, je blijft er gulzig van genieten en voor je het weet, is het weer voorbij. Moe maar voldaan kan je beginnen nagenieten, terwijl je moet opletten voor het zwarte gat. Het afgelopen congres was een prachtige afsluiter van het oude en een feestelijke start van het nieuwe jaar. Dat oude hoofdbestuur werd letterlijk in de plantjes gezet, terwijl het nieuwe - ook letterlijk - op een drafje aan zijn nieuwe jaar begon. Het was feest in Molenbeek.

Wat zeg ik? Feest in Molenbeek!? Het was feest overal in Vlaanderen! Overal bedenken nieuwe en oude afdelingsbesturen, groot en klein, hoe ze hun afdeling volgend jaar nog beter kunnen maken. Meer dan 500 jongeren zetten zich dagelijks in voor onze beestigste jeugdbeweging, gewoon om de wereld een beetje beter te maken. Het plezier dat we daarbij hebben is de kers op die zwarte-woudtaart.

Meer dan ooit heb ik het gevoel dat we allemaal samen aan de toekomst van onze jeugdbewe-

ging werken. De nieuwe beleidsnota, die de doelstellingen van JNM voor de komende jaren vastlegt, zal tegen december geschreven zijn. Daarnaast denken we na over hoe we de lokale afdelingen en het hoofdbestuur dichter bij elkaar kunnen brengen. Tenslotte opent in september ons vernieuwde bondssecretariaat, dat ons (en de komende generaties) de steun zal bieden om alle projecten tot een goed einde te brengen.

Niet enkel op nationaal vlak denken we aan de toekomst. Elk jaar organiseren we honderden activiteiten voor piepers, ini's en gewone leden. Zo leggen we de basis voor de komende generatie, die net als ons de natuur en het milieu een warm hart toedraagt. Allemaal ingrediënten die zorgen voor een stevige en smeuge biscuit, als sterke basis voor de taart.

Ons hart voor de natuur onderscheidt ons van de andere jeugdbewegingen in Vlaanderen. Wij leggen expliciet de nadruk op natuur en milieu en gelukkig worden initiatieven als Goeien Boef (het boekje met ecologische gerechten voor op kamp) ook

gretig opgepikt door heel wat andere jeugdbewegingen. En we drukken niet enkel onze stempel op de jeugdsector. Onze invloed strekt zich uit tot ver daarbuiten. Zo komen heel wat oude sokken terecht bij organisaties en bedrijven in de natuur -en milieusector. Hier mogen we echt trots op zijn, zoals een bakker op het glazuur van zijn taart.

Engagement, jongeren, inhoud en plezier zijn de dingen die ons maken tot wat we zijn: de beestigste jeugdbeweging. Dit boekje alleen al toont wat een berg talent er binnen JNM huist. Daarom raad ik je aan om deze Euglena van voor naar achter te lezen, en nog een keer andersom. Nadien zal je het ongetwijfeld met me eens zijn: het wordt een prachtig werkjaar, om van te smullen. En mocht je zelf plots heel veel goesting krijgen om mee in het water te springen (of zwarte-woudtaart te bakken), het is nog niet te laat. Stuur een mailtje naar de ploeg waar je graag bij wil en ze nodigen je zo goed als zeker uit op de volgende bijeenkomst.

Groetjes,
Benjamin

GROETEN UIT ... 'S HEERENBOSCH

Door Vic De Ridder

Beste 's Heerenbosch, proficiat met jullie nieuw verworven gebied*, hoe gaat het verder in 's Heerenbosch?

We zijn, zoals jullie misschien al vermoedden, geen al te grote afdeling. Het bestuur is klein, maar fijn en we hebben ook geen overbevolking in de afdeling. De afdeling draait goed, de sfeer in het bestuur zit heel goed en we zijn gemotiveerd om in ons nieuwe gebied uit te breiden. De laatste paar jaar is er veel veranderd in het bestuur, de vroegere leiders werden allemaal oude sokken en wij waren de enigen die de afdeling konden opvangen. We zijn daarin uitstekend begeleid geweest en we zijn nu ook geen kiemwerking meer. Allemaal fantastisch!

Wie staat er jou dit jaar bij in het bestuur, en wat mogen we van hen weten?

Dit jaar staan vier geweldige, über-fantastische mensen van 's Heerenbosch klaar voor de afdeling. Maya: de jongste van de hoop en daarmee natuurlijk de voorzitter, is een enthousiaste en geweldige meid die zich inzet voor onze afdeling. Emma: onze secretaris en halve ping, die altijd te vertrouwen is, een echte rots in de branding. Joke: de EHBO en andere helft ping, een lieve en zorgzame madam die voor iedereen openstaat. Vic: de redacteur en verantwoordelijke voor droge opmerkingen, durft wel eens met kinderen smijten

Wat valt er daar te zien qua natuur- en ander (vb. vrouwelijk) schoon?

We hebben wel wat mooie natuurgebieden in onze afdeling. Met klassiekers zoals het grote en machtige Buggenhoutse bos, het Kravaalbos en nu ook Vlassenbroek hebben we zeker mooie plaatsjes binnen onze grenzen. Wat verder liggen ook nog het bos van Aa en het Kollintenbos, daar zijn altijd tientallen kamsalamanders te vinden, die grote salamanders met hun mooie kam zijn altijd prachtig om te zien.

Wanneer was de laatste Algemene Vergadering of fuif in 's Heerenbosch? En wanneer mogen we eens op bezoek komen?

De laatste AV of JNM fuif is toch al lang geleden vrees ik, maar niet getreurd, want over twee jaar vieren wij ons jubileum, we bestaan immers al 35 jaar dan, een goede reden om te feesten denken wij. Dus als jullie eens een zot feest willen meemaken in onze afdeling, houd het zeker in je achterhoofd.

Wat is volgens jou het geheim van een goed draaiende afdeling? Hoe groei je uit van een kiemwerking tot een afdeling die op zichzelf kan staan?

Het belangrijkste geheim voor een goed draaiende afdeling is een goed gemotiveerd bestuur en een goede sfeer in de afdeling, zo kun je als bestuur alles aan. Door te werken wordt je een goede afdeling, maar het voelt eigenlijk helemaal niet aan als werken als de sfeer goed zit en de motivatie ok is.

Het leukste aan JNM 's Heerenbosch is...

De sfeer binnen het bestuur, we zijn allemaal vrienden van elkaar en zo willen we het houden. 's Heerenbosch gaat de wereld overnemen!

*nvdr: Op het congres werd de motie gestemd dat de stad Dendermonde voortaan bij de afdeling 's Heerenbosch hoort.

NATUUR STUDIE

KIEZELSPRINKHAAN NAM DE TREIN NAAR BRUGGE

Foto's: Steven Van Den Bussche

door Robbe Cool

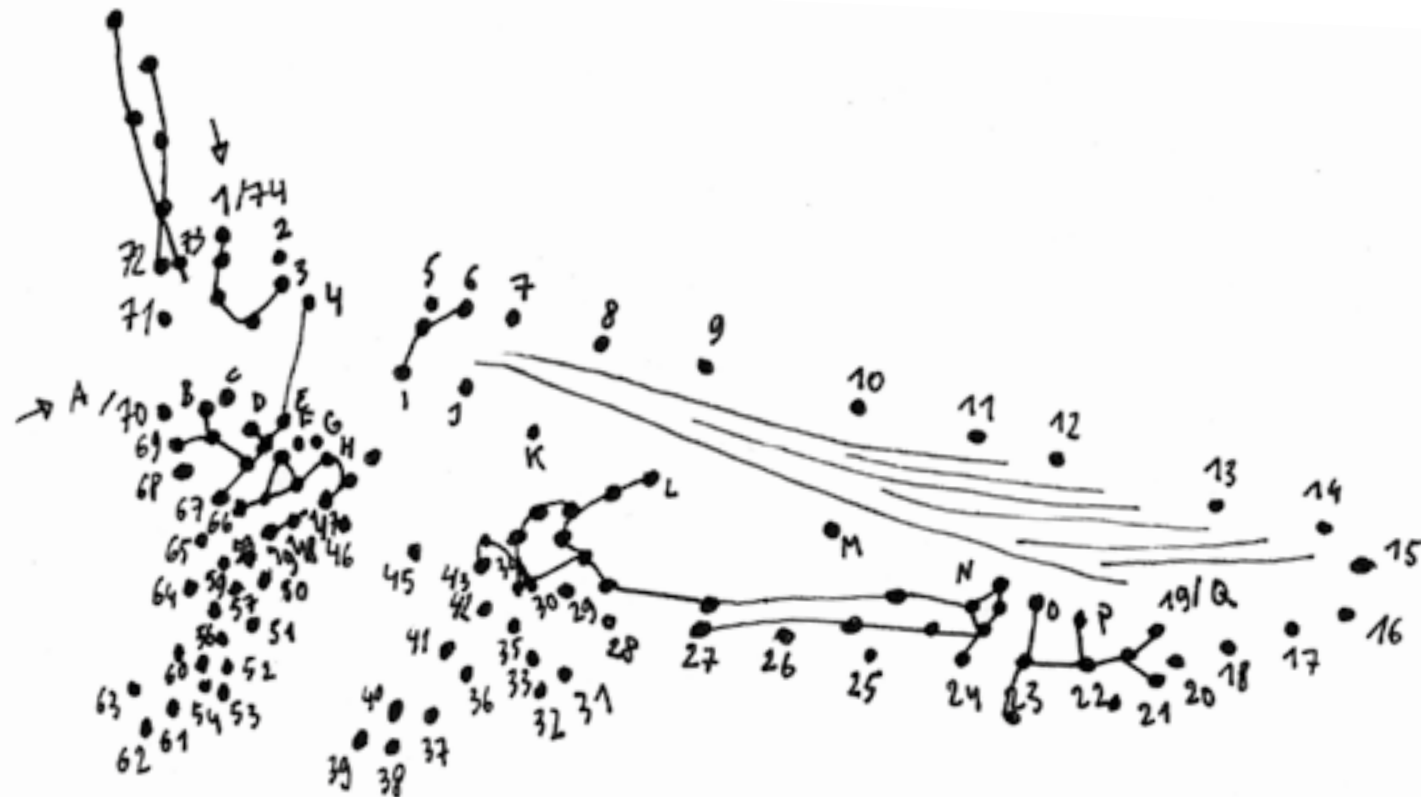
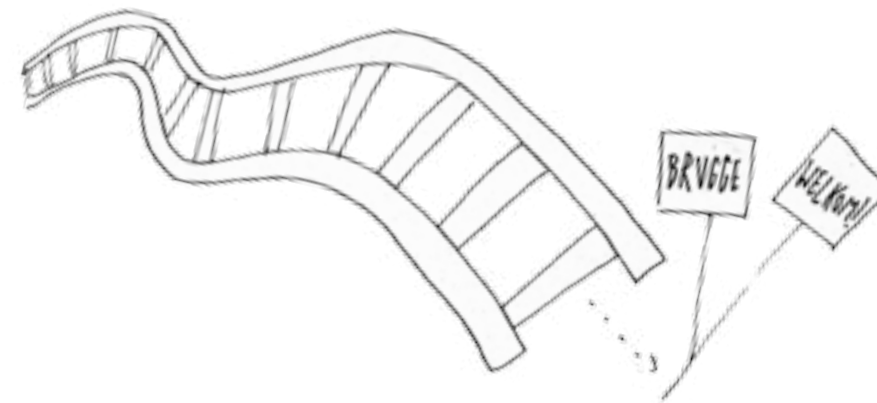
De Kiezelsprinkhaan is aan een opmars bezig vanuit het zuiden. In 1998 is ze voor het eerst in België gezien, in Wallonië, en in 2009 in Vlaanderen*. De soort lijkt volop gebruik te maken van de spoorwegen bij haar uitbreiding. Halverwege juli 2016 ontdekten vrijwilligers van Saltabel, de sprinkhanenwerkgroep van Natuurpunt, een mooie populatie Kiezelsprinkhanen langs de spoorweg in Brugge.

De Kiezelsprinkhaan is een lichtbruine tot grijze veldsprinkhaan met donkere tot zwarte onregelmatige vlekken en een duidelijk bandering in dezelfde kleur op de vleugels en de poten. Het halsschild heeft drie dwars-groeven. De vleugels zijn lang en reiken tot voorbij het achterlijfs-punt. De vliezige achtervleugels zijn blauw van kleur. Mannetjes bereiken een lengte van 17 tot 19 millimeter, de vrouwtjes zijn met 20 tot 33 mm iets groter.

De Kiezelsprinkhaan is een warmteminnende soort die kan worden gevonden in steengroeves, rivierbeddingen, zandgebieden en terrils. Telkens betreft het rotsachtige plaatsen met zeer spaarzame begroeiing en een waterdoorlatende bodem die snel opwarmt. In de Benelux wordt de soort vaak gevonden in spoorwegbermen omdat die vergelijkbaar zijn met de rotsachtige gebieden in het buitenland.

Kiezelsprinkhaan in Vlaanderen

Het is een noordwaarts oprukkende soort die pas in 1998 voor het eerst in ons land werd ontdekt, namelijk in de

Calestienne en op een industrieterrein nabij Virton. Vanaf dan werden er op meerdere plaatsen Kiezelsprinkhanen gezien langs spoorwegen of in grote stations. In 2012 werd in de haven van Antwerpen een populatie Kiezelsprinkhanen ontdekt en werd dit als eerste waarneming voor Vlaanderen bekend gemaakt**. Een maand later werd een populatie ontdekt in de haven van Gent, en later bleek dat die daar al sinds 2009 aanwezig was, zodat 2009 nu officieel het jaar is dat de soort voor het eerst in Vlaanderen is vastgesteld.

Gericht op zoek

Naar aanleiding van deze vondsten, en doordat de Kiezelsprinkhaan sterk gebonden is aan droge gebieden, werd op 19 juli 2016 een deel van de spoorwegberm in Brugge uitgekamd door vrijwilligers van Saltabel, de sprinkhanenwerkgroep van Natuurpunt. Het voorkomen van grote aantallen Blauwvleugelsprinkhanen indiceerde dat het om een geschikte habitat ging en na wat zoekwerk ontdekten de vrij-

willigers een kleine populatie Kiezelsprinkhanen. De eerste voor West-Vlaanderen.

Deze waarneming past in het rijtje van de vorige waarnemingen. Net zoals de andere populaties bevindt ze zich langs een spoorweg met een schaarse begroeiing. Dit zou een antwoord kunnen geven op de vraag hoe de Kiezelsprinkhaan zijn leefgebied uitbreidt. Er werd al gesuggereerd dat ze via goederentreinen in nieuwe gebieden terechtkomen. Maar het is ook mogelijk dat ze dit op eigen kracht realiseren, door de droge spoorwegbermen te volgen. Zo zijn de Brugse exemplaren mogelijks versteekelingen van de Gentse populatie. De Kiezelsprinkhaan is zeker niet de enige soort die op deze manier zijn verspreidingsgebied uitbreidt. Ook de Muurhagedis en de Blauwvleugelsprinkhaan zijn warmteminnende soorten die meer en meer worden waargenomen langs spoorwegen.

De Kiezelsprinkhaan is ook te verwachten in de andere Vlaamse provincies en zal in de toekomst mogelijk steeds

algemener worden. Wie een Kiezelsprinkhaan gevonden heeft, kan die waarneming, voorzien van enkele goede foto's, doorgeven via www.waarnemingen.be.

*www.natuurpunt.be/nieuws/nieuwe-sprinkhaansoort-voor-vlaanderen-antwerpse-haven-20120925#V6BdYPmLSM8

**www.natuurpunt.be/nieuws/nieuwe-sprinkhaansoort-voor-vlaanderen-antwerpse-haven-20120925#V6BdYPmLSM8

DRIE NIEUWE SOORTEN

Pluizige stamjager

Zwart muisje

VOOR BELGIË!

Juli was nog maar halfweg of de kampenzomer kon alweer een groot succes genoemd worden. Tijdens het Cuestalandkamp werden maar liefst drie nieuwe soorten voor België gevonden!

door Margaux Boeraeve

en Ward Tamsyn

De eerste avond van het kamp was het al prijs: we gingen op excursie naar een kalktufbron niet ver van de kampplaats. Daar ving Jef een roofvlieg die wel wat leek op de niet zo bijzondere Eikenstamjager, maar toch wat afwijkende kenmerken vertoonde. Jef gaf de vlieg aan Jonas (een oude sok, welbekend voor zijn vliegengedrag) die de vlieg vervolgens per ongeluk liet vliegen. Natuurlijk werd er gauw van uit gegaan dat het wel de algemene soort was. Maar de volgende dag begon het toch wat te knagen bij Jonas, dus besloten we na afloop van de excursie toch nog met een paar mensen een half uurtje te gaan zoeken op de bewuste plek. Gelukkig slaagden we er al snel in om verschillende dieren te vangen die alle twijfel lieten verdwijnen. Dit moest wel *Choerades fuliginosa* (Pluizige stamjager) zijn! De nodige bewijsfoto's werden gemaakt en de vondst werd gevierd. Een geslaagd kamp, dachten we.

Maar twee dagen later sleepte Jef alweer een onbekend beestje uit een bloemrijk hooilandje vlakbij Orval. Met de determinatietabel kwamen we vlot uit bij Zwart muisje (*Thecophora melanopa*), alweer een nieuwe soort voor België! Het Zwarte muisje is een klein blaaskopvliegje van ongeveer een halve centimeter groot. De beestjes zijn parasieten op wilde bijen, ze leggen namelijk hun eitjes op de levende bijen, waarop de larve zich in de bij ontwikkelt, best luguber voor zo'n klein schattig beestje... Bij een lekkere Orval verlekken we ons al op wat we de volgende dagen nog zouden kunnen verwachten.

De volgende dag was het maar matig weer, met felle buien en nu en dan een opklaring. De verwachtingen waren dus niet al te hoog. Omdat we wat mobiliteitsproblemen hadden (iets met fietsen die plots spontaan wegreden enzo) wandelden we richting de 'Cron' niet ver van de kampplaats. Bovenop de Cron ving ondergetekende dan een ietwat vreemde roofvlieg, met een enorm brede kop en een gebochelde rug. Niemand van ons kon het beestje direct thuisbrengen, maar duidelijk was dat het waarschijnlijk alweer een nieuwe soort was! Wat uitzoekwerk later konden we het dier benoemen als *Leptharthrus vitripennis*, een soort die gebonden is aan schrale, bloemrijke graslanden. En zo stond de teller op drie nieuwe soorten voor de Belgische faunalijs!

Altijd al gedroomd om leuke dingen te ontdekken? Organiseer een natuurstudiekamp!

NATUUR BEHEER

Zou je graag aan natuurstudie doen maar weet je niet waar te beginnen? Dan helpt de NMG jullie hier een stapje verder! Deze zoekkaart brengt je stapsgewijs bij de soortgroep die het best bij jou past: zoogdieren, nachtvlinders, vogels, planten, amfibieën, reptielen... Dit via cruciale criteria zodat je van elk aspect van de studie van jouw soortsgroep kan houden! Veel plezier!

door Femke Batsleer

Liefers je nu de 2e editie
van de heer van de zakkamp
crusoe door het 300?

2

WILDELE	WILDELE
ZOOGLIEREN	ZOOGLIEREN

10. OFFERS

REPORT

PLSSEBBDEN

Warm!

Warm!

Welke organismen zou JIJ moeten bestuderen?

Star hier!

~~Further lang~~

pa

Б/322 16 60.3226

$$\leq$$
 $\angle$

WJ
TEN

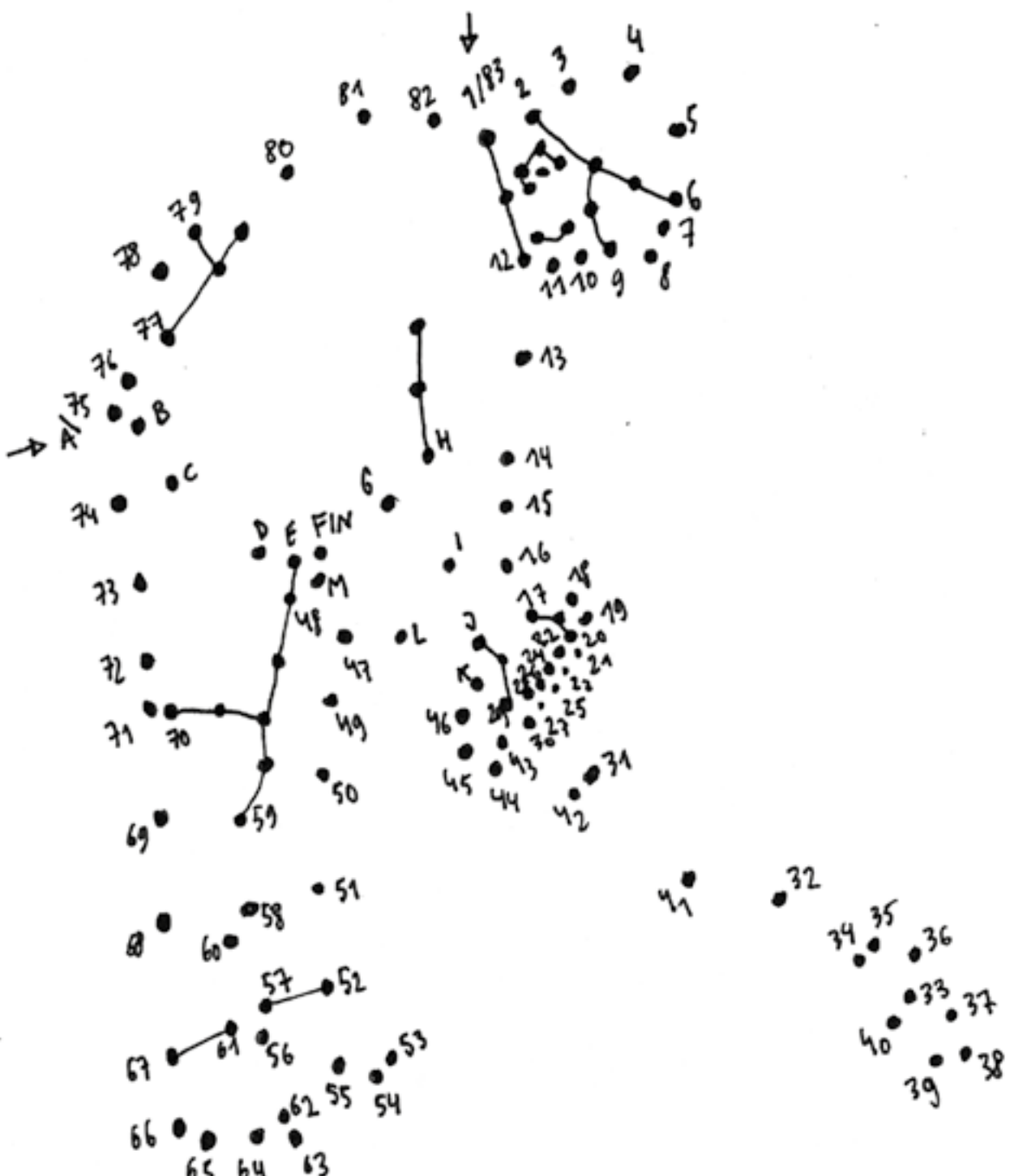
suchen, suchen, suchen...

ische organen

Ante
segm

July

Warm!

WAT IS... MAAIBEHEER!

door Jakob Ghijs

Als het over beheerwerken gaat in Vlaanderen speelt maaibeheer een belangrijke rol. Zonder maaibeheer zou een groot deel van onze natuur er helemaal anders uitzien.

Er zijn verschillende redenen om te maaien, die vaak door elkaar lopen. Een eerste reden is het tegenhouden van de successie. Successie slaat op het traject dat een ecosysteem doorloopt van pioniersvegetatie* (bv. groei van haagwinde en bramen op braakliggend terrein) tot de climax-vegetatie**. In Vlaanderen bestaat de climax-vegetatie op de meeste plaatsen uit eiken-beuken bos. Om een praktisch voorbeeld te geven: als je in heide niet zou maaien, zou er opslag zijn van spar en berk, omdat die op dezelfde grond groeien. Maaien neemt ook dominante soorten weg. Mochten die blijven staan, dan zouden ze andere, vaak zeldzame, soorten wegconcurreren.

De ene maand is de andere niet

Het maaitijdstip is zeer belangrijk.

Fase	Graslandtype	Productie ton dsh/ha	M	J	J	A	S	O
0	Raaigrasweide	> 10	1		2		2	3
1	Grassenmix	8 - 10	1		2		2	3
2	Dominant-stadium	6 - 8		1			2	
3	Gras-kruidentmix	5 - 7		1			2	
		5 - 6		1			naweiden	
4	Bloemrijk grasland	5 - 6		1			2	
		3 - 5		1			naweiden	
	nat	3 - 4			1			
	droog	3 - 4					1	
5	Schraalland	< 5				nat	droog	

Als het over natuurbehoud gaat, wordt er meestal de eerste keer gemaaid na 15 juni. Deze datum kijkt enkel naar de plantengroei. Om ook de fauna (de diertjes dus) niet te vergeten is het belangrijk om gefaseerd te maaien. Zo zorg je ervoor dat altijd een deel van de populatie zeker behouden blijft.

Maaaien voor diversiteit

Maaien heeft ook de belangrijke functie om bodems te verarmen. Hoe rijker de bodem aan nutriënten (= voedingsstoffen) is, hoe minder soorten er voorkomen. Door vermesting in grondwater, stikstofdepositie, uitwerpselen en afvalstoffen van planten en dieren komen er elk jaar namelijk ongelooflijk veel nutriënten bij die door de planten opgenomen worden. Als dit te ver gaat, kan je overgaan tot plaggen. Bij het plaggen wordt de nutriëntrijke bodem weg gegraven, wat vaak gebeurt bij herstelbeheer. Bij instandhoudingsbeheer is maaien met wegnemen van het maaisel vaak voldoende. Vermesting is in heel veel natuurgebieden (vooral heide en heischraal grasland) een groot probleem waar de laatste jaren heel sterk wordt op ingezet. Dit probleem wordt stilgetjes aan door de staat ook aangepakt, onder ander door het MAP (mestactie plan) en het verminderen van stikstofgassen bij varkens- en kippenkwekerijen (één van de belangrijkste vormen van stikstofdepositie).

De zeis wint terrein

Bij maaien is het ook belangrijk om het juiste materiaal te gebruiken. Dit hangt vaak af van waar we maaien. Het best wordt gekozen voor de methode die de fauna en de bodem zo weinig mogelijk aantast. Waar het mogelijk is, worden tractoren met lage druk of rupsbanden ingezet omwille van de tijds-efficiëntie. Vaak worden drassige, steile en moeilijk bereikbare stukken gemaaid met bosmaaier en zeis. De zeis lijkt een ouderwetse methode, maar dat is allesbehalve waar. De zeis is aan een serieuze opmars bezig in Vlaanderen. Daarom geeft de BWG ook zeiscursussen in samenwerking met afdelingen. Heb je hier interesse in als afdeling? Stuur dan een mailtje naar bwg@jnm.be voor meer info.

**Pioniersvegetatie: De vegetatie die zich als eerste ontwikkelt op een kale en lege plek.*

***Climax vegetatie: De vegetatie die ontstaat wanneer een gebied gedurende lange(re) tijd onaangeroerd blijft.*

HET VORSDONKBOS-TURFPUTTEN

een natuurparel die onze hulp nodig heeft!

door Tobias Ceulemans

In het hartje van het Hageland, vlakbij de stad Aarschot, ligt een natuurparel van internationaal formaat: het Vorsdonkbos - Turfputten. Dit natuurgebied wordt beheerd door Natuurpunt en is gelegen in de vallei van de Demer. Het grenst aan het Vlaamse natuurgebied de Eikelberg, een typisch Hagelandse Diestiaanheuvel.

en Margaux Boeraeve
en Ward Tamsyn

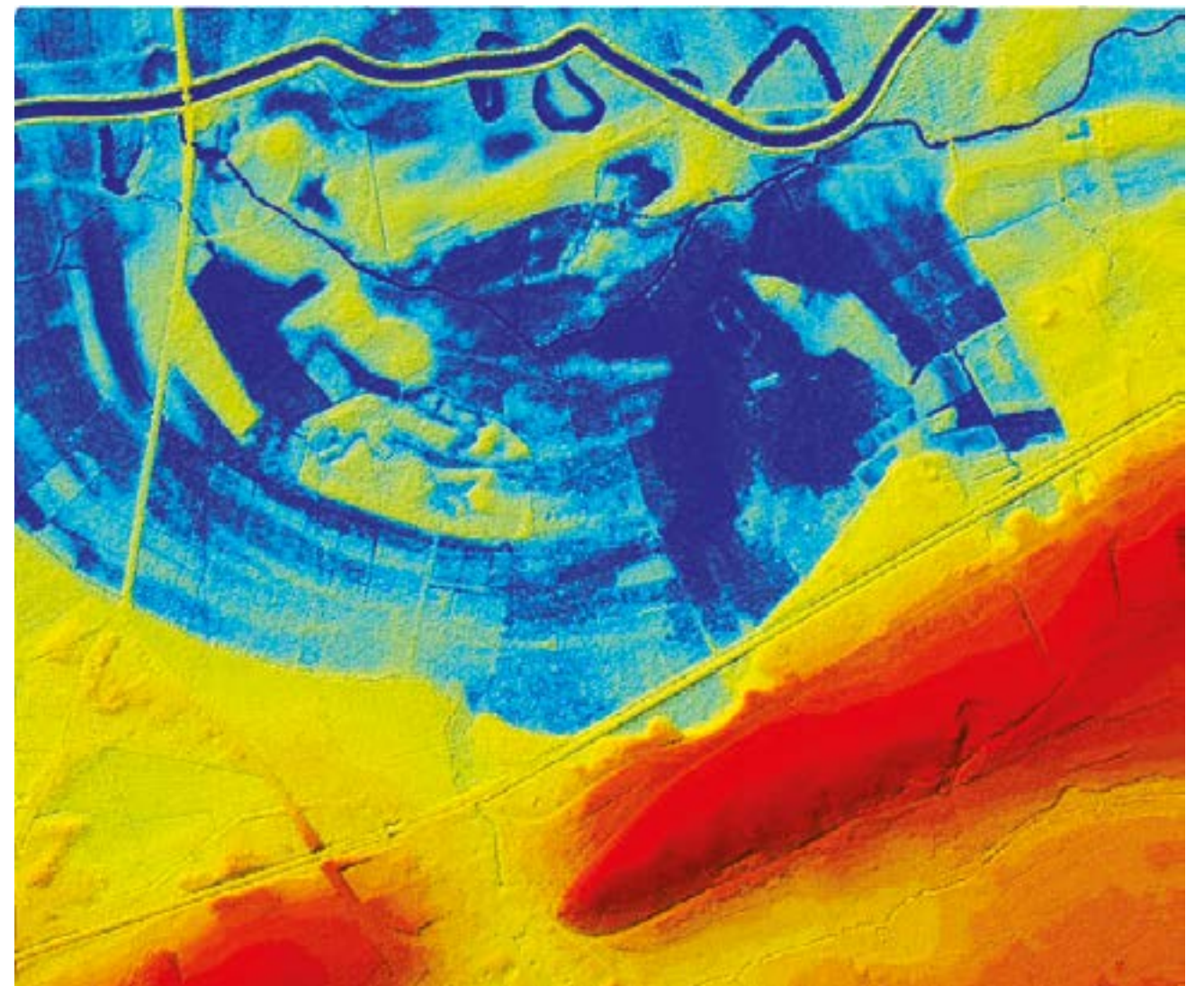

Foto: Luc Vervoort - Op deze hoogtescan van het gebied Vorsdonkbos-Turfputten is duidelijk de late ijstijdmeander van de Demer te herkennen. De laagste delen zijn blauw ingekleurd en gaan via geel over in rood voor de hoogst gelegen delen. Bovenaan in beeld zie je de huidige ligging van de Demer met daaronder de oude meander waar de oude turfputten en trilvenen te vinden zijn, net als bomputten. In de meander zijn oude rivierduinen te onderscheiden die iets hoger gelegen zijn. En ten zuiden van het gebied zijn de rood gekleurde diestiaanheuvels (de Eikel- en Ijzerenberg) goed te onderscheiden.

Dit gebied wordt gekenmerkt door een unieke geologie en een aparte geschiedenis. De geologische variatie is te danken aan de Demer die na de laatste ijstijd verschillende keren van stroombedding veranderde. Daardoor kan je in het gebied slierten van zandige heuveltjes en oude rivierduinen vinden, met daartussenin venige moerassen. Het veen is ontstaan in een laat-glaciale meander van de Demer, die zich (nadat hij afgesneden raakte) langzaam vulde met plantenmateriaal. Er was zelfs zoveel veen te vinden dat er in de 18e en 19e eeuw op verschillende plaatsen turf werd gewonnen voor brandstof, net als in de grote veengebieden elders in Europa, met grote turfputten tot gevolg.

Van kleddernat tot gortdroog

Deze variatie vertaalt zich in een afwisseling van mesotrofe elzenbroeken en kletsnatte hooilanden in de moerassige en venige laagten van de fossiele meander, en in voorjaarsbloeiërsbossen en droge, bloemenrijke graslanden op de fossiele duintjes. Op de zandigste stukken kan je zelfs heide vinden. Hoewel de meeste turfputten nu verland zijn, vind je nog steeds soortenrijke waterpartijen in de bomputten die ontstonden tijdens de tweede wereldoorlog. Recent werd in het kader van het Europese Life project 'Hageland' een historisch vennetje op een van de fossiele rivierduintjes in ere hersteld.

Het water in het Vorsdonkbos is van bijzondere oorsprong. Op sommige plekken komt er grondwater opborrelen, zogenaamde 'kwel', dat vanuit de naburige Eikelberg en aangrenzende ijzerrijke Diestiaanheuvels sijpelt. Op veel plaatsen in het moeras vind je dan ook allerlei schakeringen van bruinrode roestvlekken in het water en als je niet oplet, kleuren die zelfs je kleren en schoenen. Centraal in het gebied komt dan weer ouder kwelwater aan de oppervlakte, afkomstig uit veel dieper gelegen, kalkrijkere grondlagen (het Brusseliaan), dat in contact staat met de meer oppervlakkige Diestiaanlagen. Hierdoor is het grondwater van gemengde oorsprong met extra mineralen en ijzer.

Blauwgraslanden en trilvenen

Door die bijzondere samenhang van geschiedenis, geologie en kwelwater komt er op relatief kleine schaal (+100ha) een enorme biodiversiteit tot stand met bijvoorbeeld meer dan 500 verschillende plantensoorten. Het op een na soortenrijkste uurhok van Vlaanderen! De meest bijzondere vegetatietypen in het Vorsdonkbos zijn blauwgraslanden en trilvenen. Blauwgraslanden zijn relatief voedselarme, soortenrijke graslanden die blauwig kleuren door de kleur van enkele dominante plantensoorten, zoals blauwe zegge, pijpenstrootje, blauwe knoop... Trilvenen zijn drijvende hooilanden met bijzondere mossen, planten, fungi en dieren.

Goed ontwikkelde blauwgraslanden nemen nu in Vlaanderen maar de oppervlakte van enkele voetbalvelden meer in. Van de duizenden hectare die begin 20ste eeuw nog aanwezig waren in Vlaanderen, zijn de meeste omgeploegd, zwaar bemest en daardoor voorgoed verdwenen. Historisch werden deze graslanden gebruikt om hooi te maken, maar met de intrede van moderne methodes om wintervoer voor het vee te produceren, werden ze massaal omgezet naar raaigras- en maïsakkers. Groene woestijnen... De natste blauwgraslanden waren minder geschikt voor moderne landbouw en daardoor vaak verlaten waardoor verbossing optrad. Andere werden dan weer massaal beplant met populieren.

Trilvenen, zeker deze met ronde zegge zoals hier, zijn zo mogelijk nog zeldzamer. Er waren al niet veel plaatsen waar de geologische en hydrologische condities net juist zaten voor het ontwikkelen van trilveen, en waar deze bijzondere vegetatie toch tot stand kwam, werd het traditionele hooibeheer ook als eerste verlaten bij de modernisering van de landbouw. Een tractor zinkt namelijk gewoon weg in een trilveen en geen enkele landbouwer waagt zich

nog aan manueel werk. Bijgevolg zijn de meeste trilvenen verdwenen door verbossing. Er zijn maar een handvol plaatsen in West-Europa waar ronde-zegge-trilvenen voorkomen, alles bij elkaar een oppervlakte van enkele honderden vierkante meter. De trilvenen van het Vorsdonkbos gooiden daarom hoge ogen bij het laatste veldbezoek van afgevaardigden van de Europese commissie die het voornoemde Life project kwam evalueren.

Een rijke biotoop voor fauna en flora

Niettemin is niet alles rozengeur en maneschijn in het Vorsdonkbos, integendeel. De maneschijn van de zilveren maan komt hier bijvoorbeeld niet meer voor. Hoewel de waardplant, het moerasviooltje, opnieuw de hooilanden siert, is deze bijzondere parelmoervlinder voor het laatst gezien in 1975. De blauwgraslanden en trilvenen waar het moerasviooltje zijn gading vindt, vielen in de laatste helft van de 20e eeuw ook in het Vorsdonkbos ten prooi aan verwaarlozing en verbossing. Deze sierlijke vlinder is overigens bijna volledig uitgestorven in Vlaanderen (er is recent nog een kleine populatie herontdekt in Limburg na uitgestorven gewaand te zijn sinds 1994).

Gelukkig begon Natuurpunt de dichtgegroeide hooilanden stelselmatig opnieuw open te kappen en te hooien, mede gedragen door een (helaas verloren) jarenlange traditie van een Vorsdonkboswerkkamp georganiseerd door onze eigenste vereniging.

Dankzij dit werk kleurt het moerasviooltje de hooilanden opnieuw blauw in het voorjaar en geven duizenden orchideeën hen een roze gloed in juni. De - op wereldschaal zeldzame - kleine schorseneer werd op het nippertje gered en plaatselijk kan je terug dobberen op drijvende veldjes wateraardbei, waterdrieblad en ronde zegge. Daarnaast kan je opnieuw komen luisteren naar de zompsprinkhaan en de moerasprinkhaan of zoeken naar de vuurrode kleurtjes van het veenmosvuurzwammetje op de drijvende mostapijten. Er leeft zelfs een familie bevers in het gebied en een recente vlinderinventarisatie leverde meer dan 163 verschillende soorten op, waaronder de eerste waarneming van de klokjesdwergspanner in Vlaanderen sinds lang. Onder andere door deze spectaculaire biodiversiteit kon Europa verleid worden om in onze 'schamele' Vlaamse natuur te investeren met het Europese Life fonds.

Samen onze schouders zetten onder het Vorsdonkbos

Maar er ligt nog veel werk op de plank. Vooral de oppervlaktetrilveen blijft nog steeds zeer beperkt, waardoor vele dier- en plantensoorten onvoldoende huisvesting vinden en risico lopen op inteelt omdat er te kleine aantallen kunnen leven. De aanwezige bevers dammen ook soms beekjes af waardoor stukken waardevol hooiland op ongelukkige momenten of plaatsen overstromen en verschillende plant- en diersoorten 'per ongeluk'

verdrinkenarom is uitbreiding noodzakelijk. En ook mogelijk, door de aanwezigheid van verschillende historische trilvenen die nu verder bestaan als dichtgegroeide elzenbroeken. Hoewel elzenbroeken bijzonder waardevol kunnen zijn, bestaan er letterlijk meer dan duizendmaal minder trilvenen dan elzenbroeken. Lokaal kappen voor herstel van trilvenen lijkt dus een vanzelfsprekende zaak. In de praktijk is dat kappen helaas niet zo vanzelfsprekend door de bijzonder verraderlijke ondergrond, die na het kappen van een boom plots terug kan drijven. Met andere woorden: we moeten een beroep doen op echte heroïsche werkkrachten! In de geest van de voormalige natuurbeheerkampen van het Vorsdonkbos vliegen we er opnieuw in en op het Groot Heroïsch Werkweekend Europa tonen we hoe een internationaal bedreigd habitattypen in volle glorie te laten verrijzen!

Twijfel niet langer en schrijf je nu in via de website! Daar is ook alle praktische info te vinden. Tot dan!

Foto: Luc Vervoort - Heroïsche krachten aan het werk!

Drijftillen & diestiaanheuvels

Wat is een trilveen?

Een trilveen of drijftil is een mat plantaardig materiaal die drijft op een laag water. Een trilveen is moeilijk begaanbaar omdat het wegzakt onder je voeten. Of erger nog, je er door zakt. Op drijftillen vind je vaak bijzondere vegetaties door het constante waterpeil: de drijftil is altijd kletsnat, maar niet overstroomd, ze blijft namelijk drijven (duh!).

Wat is een diestiaanheuvel?

Wie "Hageland" zegt, zegt "Diestiaanheuvels". Deze heuvels die ruwweg zuidwest-noordoost gericht liggen, herinneren ons aan de Diestiaansee die hier ooit lag. Toen deze ondiepe zee wegtrok, kwamen de ijzerrijke zandbanken bloot te liggen, waardoor de ijzer erin oxideerde. Zo katten de zandkorrels aaneen tot harde stenen. Deze steenbanken beschermden de heuvels in de loop der tijd tegen de erosie, waaraan de omliggende grond wel veel meer ten prooi viel. De heuvels bleven staan als stille getuigen. De bodem op de heuvels is dan ook zeer zanderig en voedselarm, waardoor er oorspronkelijk heide en heischraal grasland op te vinden waren, net zoals in de Kempen maar vaak nog veel bloemrijker. Helaas zijn veel van de heuvels beplant met uitheemse bomen of omgebouwd tot villawijken. Hier en daar beheren Natuurpunt of het Agentschap voor Natuur en Bos echter nog enkele biodiverse pareltjes.

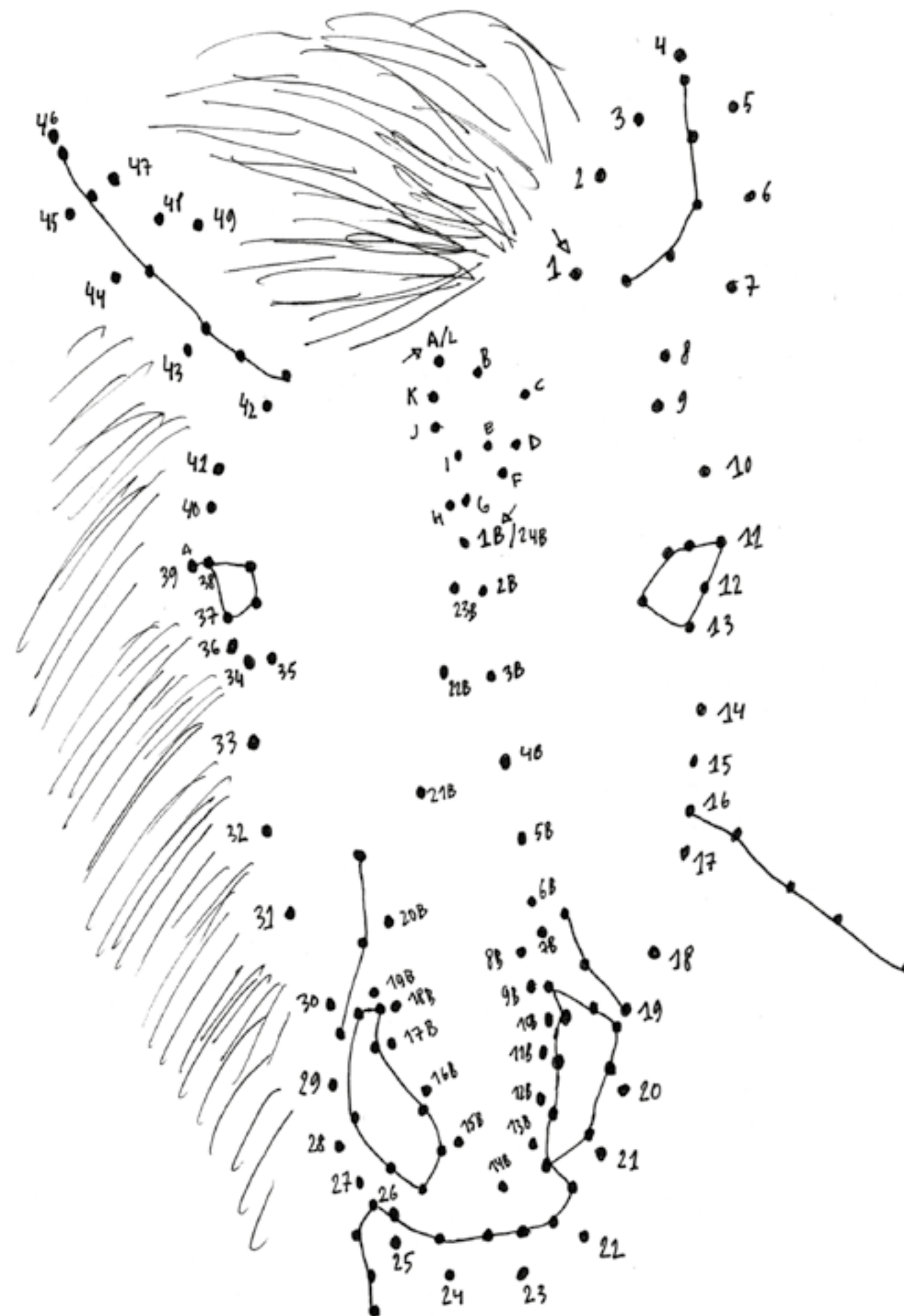
Groot Heroïsch WerkWeekend = GHWW

22 en 23 oktober 2016 - In natuurgebied Vorsdonk-Turfputten

Steek mee de handen uit de mouwen en kom mee werken in één van de meest unieke natuurgebieden die Vlaanderen rijk is. Het ideale moment om een trilveen of een diestiaanheuvel en al wat daar groeit en bloeit van dichtbij te bestuderen.

Praktische info en inschrijven:
www.jnm.be/ghww-2016

MILIEU

VERPAARDING

Foto's: Pixabay

door Jakob Vandevoorde

Ik lag rustig te doezelen in de les toen ik voor het eerst de term 'verpaarding' hoorde. "Eén derde van al het weiland in Vlaanderen wordt gebruikt om paarden, veelal als hobby, te laten grazen", zei de gastspreker. In mijn hoofd begonnen direct vragen te malen: klopt dit echt? Ondervinden landbouwers hier nadeel van? En natuurgebieden? Laten paarden evenveel scheten als koeien en zorgt dat net als bij die koeien voor serieuze methaanproductie? Maar vooral: wat is hier het praktisch nut van?

Steigerende cijfers

Verpaarding of horsificatie is een term die sinds 2006 wordt gebruikt om de omvorming van landbouwgrond naar paardenhouderij in Vlaanderen en Nederland te benoemen. De paardensector kende een sterke groei in Vlaanderen en is momenteel goed voor zowat 2700 banen en een jaarlijkse omzet van maar liefst 800 miljoen euro. Van de 270 000 beesten - en dus meer dan een miljoen hoeven! - staan er zo'n 200 000 in Vlaanderen. Al deze viervoeters nemen een oppervlakte in van maar liefst 70 000 ha, een verdubbeling in de afgelopen 15 jaar én een serieuze uitdaging voor onze ruimtelijke ordening.

Een gegeven paard

Om een eerlijk en evenwichtig beeld te scheppen moet er zeker bij vermeld worden dat die verpaarding in Vlaanderen niet enkel negatief is. De paardenhouderij heeft een recreatief en economisch belang. België is wereldtop in de fokindustrie én er zijn heel wat boeren die door het verhuren van landbouwgrond aan paardeneigenaars hun hoofd boven water kunnen houden. Paardenhouderijen zouden de 'nieuwe landschapelijke dragers van het landelijk gebied kunnen worden' (cfr. ruimtemonitor.be), waarmee bedoeld wordt dat de paardenindustrie het minder rendabel platteland kan helpen om aantrekkelijk te blijven.

Een stokpaardje van de landbouwsector

Toch rijzen er een paar ernstige vragen bij de huidige ontwikkelingen en moeten we eens dieper ingaan op de volledige impact. Door steeds meer weiland voor paarden in te richten, vermindert de beschikbare landbouwgrond en stijgt de grondprijs. Paardeneigenaars hebben meestal veel geld en kunnen dus een veel hogere prijs geven dan bijvoorbeeld een beginnende bio-landbouwer. Door cijfers te vergelijken van de planologisch vastgestelde landbouwgrond en de jaarlijkse registratie van landbouwpercelen, zien we dat er tussen 2000 en 2010 meer dan 43 000 ha landbouwgrond verdwenen is. Dat is veel meer dan de 20 000 ha die tussen 1994 en 2012 is herbestemd naar bijvoorbeeld industrie- of natuurgebied. Het is daarom weinig correct om de verdrukking van de landbouw helemaal in de schoenen van natuurcreatie te willen schuiven. De druk die gecreëerd wordt door de combinatie verpaarding, vertuining en verstedelijking is vele malen groter.

Een landschap als een paardenstal

Een tweede groot nadeel van de verpaarding is de zogenaamde 'verrommeling' van het landschap. Het landschap en natuurgebieden raken versnipperd, wat soorten minder kansen biedt en zorgt voor een lagere biodiversiteit. De eerlijkheid gebiedt ons wel te zeggen dat landschapselementen zoals houtkanten, wilgenrijen en sloten een mooie variatie brengen. Hierbij speelt dan weer de moeilijkheid dat veel weiland in handen is van talloze particulieren, wat het heel moeilijk maakt om globale initiatieven en beheersmaatregelen (zoals het aanplanten van houtkanten en losse bomen) om de biodiversiteit en continuïteit te verbeteren, te implementeren.

Je kunt het paard wel naar water brengen, maar je kunt het niet verplichten te drinken

Ook de politiek erkent deze snelle en voelbare transitie en zowel links als recht gaan stemmen op om professionele landbouw te vrijwaren. Toch blijkt dit moeilijker dan gedacht. Momenteel staat niets particulieren in de weg om landbouwgrond om te zetten in hobby-weides. Paardenliefhebbers zijn meestal financieel krachtiger en kennen de weg (of kunnen hem vinden) in een systeem van regeltjes en voorschriften. "Paarden zijn een statussymbool van een rijker wordende middenklasse", schreef MO.be - Er is hierover nog geen eensgezindheid binnen de Vlaamse regering. Hoewel het vast staat dat de politiek niet "elke morzel landbouwgrond kan verdedigen tegen de ene functie (natuur nvdr.) en de schouders kan ophalen wanneer dezelfde grond verdwijnt voor een andere bestemming", toch zijn er ook partijen die het open ruimtegebruik juist prijzen tegenover de verstedelijking en wijzen op het beschikkingsrecht van privé-eigendom: dat iedereen nu eenmaal mag doen wat hij wil met de grond die hij koopt en een paard houden op landbouwgebied is nu eenmaal niet onwettig.

Het binnengehaalde paard van Troje

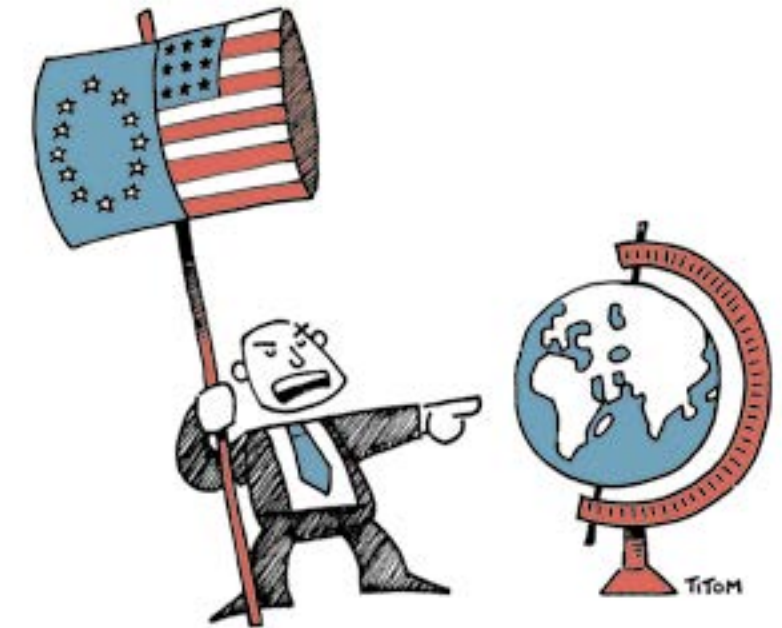
En nu even eerlijk. Wat is de precieze ecologische voetafdruk van een paard? Exacte cijfers zijn moeilijk te vinden. Google brengt ons vooral resultaten over de voetafdruk van paardenvlees (SPOILER: ook niet fantastisch. Alhoewel, beter dan al het paardenvlees weg te gooien zoals nu vaak gebeurt). Studies tonen wel aan dat paarden een lagere scheet-methaanuitstoot hebben dan koeien of schapen omdat ze geen vier magen hebben en dus minder taaie grassen kunnen verteren. Maar, net zoals een gigantische dobberman flink wat voedsel naar binnen hapt, heeft ieder dier en mens zijn verbruik. De grootste boosdoener is dan ook nog steeds de verwerking van de paardenvijgen, hierbij komt flink wat koolstofdioxide, methaangas en distikstofmonoxide vrij, hoewel dit al deels gereduceerd kan worden door het op de juiste aerobe manier te composteren met voldoende plantaardig materiaal (op die manier draag je ook niet bij aan het Vlaamse mestoverschot).

Ook het 's winters verwarmen van de paardenstal, het transport en de voedselproductie hebben hun impact. Paarden houden, met weiland, stal en renparcours zou dus in totaal ongeveer net zo belastend zijn voor het milieu als rondvliegen met een helikopter. En hoewel je op die manier je quad kunt laten staan, blijft dat misschien enkel iets blijft voor de hele hoge middenklasse.

TTIP, CETA - VER VAN ONS BED; OF TOCH NIET?

door Tim Vandewiele

SA, TPP, TTIP, CETA, NAFTA, ... Zelfs JNM kan nog een puntje zuigen aan deze weinigzeggende afkortingen. Waar deze termen bij andere Europese burgers al een belletje doen rinkelen, fronsst de gemiddelde Belg hoogstens eens zijn wenkbrauwen. Hoewel weinigzeggend, hebben ze een enorme impact op de toekomst van onze economie, privacy, sociale verworvenheden, rechten, milieu... ons leven wa! Hoog tijd dus om wat duidelijkheid te brengen in het kluwen dat velen voorlopig overstijgt.

Spelregels

Waarvoor staan ze nu, die afkortingen? Het zijn allemaal namen van internationale handelsverdragen. Afspraken dus tussen landen om de wederzijdse handel te reguleren en bevorderen. Door de massale opkomst van multinationale bedrijven na de tweede wereldoorlog werd immers besloten dat die internationale activiteit toch ietwat moest worden gereguleerd, wat uiteindelijk uitmondde in de oprichting van de Wereldhandelsorganisatie (WTO).

Aanvankelijk allemaal goed en wel, tot ook opkomende economieën zoals China, Brazilië, Rusland en India hun plaats opeisten op de internationale scène en de onderhandelingen aanzienlijk bemoeilijkten. In plaats van zoals grote mensen door te onderhandelen en tot algemeen geldende compromissen te komen, besloten veel landen om gewoon onder elkaar afspraken te maken. Dat herleidt de positie van de WTO natuurlijk tot niets en creëert een heleboel weinigzeggende afkortingen zoals die hierboven.

Sinds 2013 onderhandelen de twee grootste economieën van de wereld - Europa en de Verenigde Staten - over een nieuw vrijhandelsakkoord genaamd 'TTIP' (Transatlantic Trade and Investment Partnership). Een ander, CETA (Comprehensive Economic and trade Agreement), is een gelijkaardig handelsakkoord, maar dan tussen Europa en Canada. CETA ligt sinds 2009 op de onderhandelingstafel, wordt normaal dit najaar al dan niet goedgekeurd en effent in zekere zin de weg voor TTIP. Amerikaanse bedrijven die in Europa actief zijn, hebben immers ook een filiaal in Canada. Dit volstaat onder andere om als bedrijf, ik kom hier later nog op terug, overheden voor de rechter te kunnen dagen.

Doorgedraaide tol

De internationale handelsakkoorden richtten zich aanvankelijk vooral op import- en exportheffingen, maar aangezien deze ondertussen zo laag zijn geworden, richt de 'nieuwe generatie' handelsakkoorden zich vooral op 'niet-tarifaire' barrières. Hiermee worden eigenlijk alle normen en reglementeringen geïmagineerd die een barrière vormen voor de internationale handel. En dáár komt ons bed stilaan in zicht.

Een voorbeeld: in Europa mogen meer dan 1300 chemicaliën niet gebruikt worden in cosmetica, tegenover... amper 20 in de Verenigde Staten. Niet dat JNM'ers de koningen en koninginnen van de schoonheidsmiddelen zijn, maar goed,

zeep gebruiken we wel eens. Om die schoonheidsmiddelen te kunnen exporteren van de VS naar de Europese markt, vormt de Europese regelgeving een barrière. De bedoeling van de nieuwe generatie handelsakkoorden is dan ook om de verschillende normen en reglementeringen op elkaar af te stemmen. Het klinkt op zich logisch, en zelfs nobel, dat de grote economische machten streven naar een 'harmonisering' van het bont amalgaam van wetten en regels.

De werkelijkheid is - dedju toch! - minder rooskleurig. De praktijk leert, en de vrees leeft, dat in bovenstaand voorbeeld niet de VS haar normen zal verhogen, maar Europa weer meer chemi-

caliën zou kunnen toelaten in cosmetica. Op deze manier worden alle regels en normen waar de afgelopen decennia zo hard voor gevochten is, opnieuw in vraag gesteld en zelfs naar beneden gehaald. En het gaat het heus niet alleen over cosmetica, maar, zoals hierboven al gezegd, over een hele reeks domeinen van ons alledaagse leven.

Hoewel de internationale handelsakkoorden raken aan een hele reeks fundamentele domeinen, zoals rechtspraak, democratie, jobs, sociale zekerheid... blijf ik, figuurlijk toch, dicht bij jullie bed en zal ik het enkel hebben over de domeinen die de meesten onder jullie heel nauw aan het hart liggen.

Hormonencocktail

Net zoals bij het voorbeeld van de cosmetica wordt in de VS veel minder streng omgegaan met voeding dan in Europa. Voor veel kleine voedingsbedrijven zijn de Europese regulaties en de torenhoge hygiëne-eisen veeleer een pest dan een zegen. Aan de andere kant zorgen die regels er wel voor dat het gebruik van hormonen, pesticiden of ggo's aan banden wordt gelegd. De Amerikaanse agro-industrie heeft echter al een wenslijst klaar voor Europa. Zo wil ze de Europese normen rond dierenwelzijn afzwakken, een reeks hormonen en antibiotica goedkeuren in de veeteelt en de toelating van ggo's en bepaalde pesticiden versnellen.

Klimaatdoelstellingen in de kast

'Dankzij' fracking, het ontginnen van gas en olie door water, zand en chemicaliën in de bodem te pompen en mini-explosies te veroorzaken, zijn de VS in een paar jaar tijd de snelst-groeiende gas- en olieproducent ter wereld geworden. De Europese industrie steekt niet onder stoelen of banken dat ze TTIP wil gebruiken om toegang te krijgen tot het goedkope Amerikaanse schaliegas, ondanks alle milieurisico's. Alleen al in de aanloop naar de TTIP-onderhandelingen heeft de Europese Commissie de reguleringen rond schaliegas versoepeld.

Daarnaast zou Europa zijn 'ambitieuze' klimaatdoelstellingen mogen opbergen eens TTIP in werking treedt. Alleen al de uitstoot van broeikasgassen per inwoner van de VS ligt dubbel zo hoog als in Europa, wat het bannen van broeikasgassen tegen 2050 wel eens heel lastig kan maken. Geen enkel onderdeel van TTIP vermeldt dan ook maatregelen tegen klimaatopwarming. Integendeel, de VS wil graag dat Europa afstapt van haar 'voorzorgsbeginsel'. Hiermee worden ingrepen of beleidsmaatregelen teruggestuurd als er aanwijzingen zijn dat deze ernstige schade berokkenen aan het milieu, ook al is hierover nog geen wetenschappelijke zekerheid zoals bijvoorbeeld bij ggo's.

Boeren zonder boeren

Zoals de naam het zegt, zijn internationale vrijhandelsakkoorden zoals TTIP en CETA vooral gericht op de internationale vermarkting van goederen. Het liberaliseren van de landbouw zal zonder twijfel de op-export-gerichte agro-industrie bevorderen ten koste van de lokale boerenbedrijven. Als je ook nog rekent dat een Europese boerderij gemiddeld 12,6 hectare groot is tegenover de gemiddeld 169 hectare van grote Amerikaanse boerderijen, wordt het aartsmoeilijk voor Europese boeren om op te boksen tegen deze opgeschaalde landbouwbedrijven.

In Vlaanderen stoppen nu al 24 landbouwbedrijven per week, een tendens die met deze verdragen alleen maar zal versnellen. Willen we echt naar een landbouw zonder landbouwers?

Machtsverschuiving

Zowel bij TTIP als bij CETA bestaat er heel wat ophef rond een clause met een alweer weinigzeggende naam: ISDS, ofte 'Investor-State Dispute Settlement'. Deze clause biedt privé-ondernemingen de mogelijkheid om overheden voor een private rechtbank te dagen die hier speciaal werd voor opgericht en naast de bestaande gerechtelijke instanties opereert. Aanvankelijk werd dit tribunaal opgericht om ondernemingen te beschermen die actief zijn in landen met een kwakkelende, onvoorspelbare rechtspraak. Nu wordt die lijn echter doorgetrokken naar stabiele democratieën met een gevestigd rechtssysteem.

Grote bedrijven slepen via TTIP overheden voor het gerecht

Om jullie een idee te geven: in 2009 werd Duitsland aangeklaagd voor de invoering van milieunormen voor kolencentrales, waarop de overheid besliste om haar ecologische eisen af te zwakken. Of kijk naar Colombia, waar 77 ton zaden van kleine boeren vernietigd werd omdat het vrijhandelsakkoord met de VS de boeren verplichtte om 'gecertificeerde zaden' (zie kader) te telen.

Ook in andere domeinen zijn meerdere rechtszaken lopend. Egypte werd door een aantal multinationale bedrijven aangeklaagd voor het invoeren van een hoger minimumloon en Australië en Uruguay kijken tegen een rechtszaak aan voor het invoeren van grotere gezondheidswaarschuwingen op tabaksproducten. Volgens deze 'logica' beperken deze publieke maatregelen immers de groei van sommige bedrijven en moet deze mislopen winst vergoed worden.

Ook de link met natuurbescherming is niet ver te zoeken. Stel: Nestlé wil in Gent een nieuwe vestiging bouwen in de buurt van de Damvallei, maar krijgt geen vergunning omdat de risico's voor de aanwezige beverpopulatie te groot zijn. Nestlé heeft natuurlijk het recht om deze beslissing aan te vechten, maar in plaats van dit via een openbare rechtbank te doen, zou dit nu gebeuren via een private rechtbank.

En nu?

Net omdat TTIP en CETA gaan over het leven van alle Europeanen, maar toch achter gesloten deuren worden onderhandeld, stuiten ze op steeds meer verzet. Vorig jaar kwamen in Berlijn meer dan 250.000 mensen op straat en bijna vier miljoen Europeanen tekenden een petitie tegen TTIP en CETA. Ook België - vooral Wallonië en Brussel - blijft niet onberoerd: meer dan vijftig gemeentes

verklaarden zichzelf TTIP-vrij en een open coalitie van meer dan dertig vakbonden, ziekenfondsen en organisaties (waaronder BBL, Climate Express, Hart Boven Hard en de Klimaatcoalitie) zetten begin dit jaar een campagne op poten om deze vrijhandelsakkoorden een halt toe te roepen.

Tijd voor JNM om zich aan te sluiten? Aan jullie de keuze!

Je hoeft in ieder geval niet bij de pakken te blijven zitten, want al op dinsdag 20 september, 17u, gaan we in grote getale naar Brussel om TTIP en CETA eens goed bij hun * te pakken. En als je niet kan komen, blijf je dan zeker informeren en verontwaardigen! Voor meer info of vragen: kijk op www.stopttip.be of mail naar info@stopttip.be.

Gecertificeerd zaad

Aanvankelijk werden zaden gecertificeerd om boeren zaaigoed van een constante kwaliteit te kunnen voorzien. Een neveneffect is echter dat de biodiversiteit van cultuurgewassen heel sterk achteruit is gegaan en dat de zadenmarkt nu gedomineerd wordt door een paar megabedrijven. Ook binnen Europa mogen enkel gecertificeerde zaden officieel verkocht worden.

Bronnen:

- www.stopttip.be - TTIP/CETA-coalitie
- Cartographie d'un partenariat controversé - POINT SUD, CNCD-11.11.11; n°13; 6/2015.
- Foute handel, Mythes over TTIP - De Groenen | Europese Vrije Alliantie
- Demystifying Investor-State Dispute Settlement (ISDS) - ECIPE occasional paper; No. 5/2014
- <https://longreads.oneworld.nl/en/nederland-is-spil-in-isds-systeem/>
- 11 redenen waarom je bezorgd zou moeten zijn over het TTIP - Climaxi, 2e jaargang, n°1 zomer 2015
- www.nottip.be - TTIP-vrije Gemeenten

MOTIES EN HET CONGRES

Elk zomercongres wordt er tijdens de tweede Algemene Vergadering een berg moties goedgekeurd, of afgekeurd. Moties wijzigen ofwel het Algemeen Huishoudelijk Reglement, ofwel de statuten. Omdat deze moties een impact kunnen hebben op de algemene werking van onze organisatie, krijg je hier een kort overzichtje.

fotos: Bavo Josephy

door Benjamin Meeusen

Goedgekeurd: Afdelingsfinanciën

Afdelingen kunnen tot februari 2018 rekenen op MINA-subsidies (Milieu en Natuur). Dit zijn subsidies die door BBL (Bond Beter Leefmilieu) worden uitgereikt aan streekverenigingen. Nadien zullen deze subsidies vervangen worden door een ander systeem. JNM-nationaal zal dat geld verdelen op basis van een financieel verslag en een begroting, ingediend door de lokale JNM-afdeling. Het is de bedoeling dat elke afdeling op deze manier break-even draait. Over de voorwaarden van dit systeem wordt op een later moment breed gecommuniceerd, maar de motie werd alvast goedgekeurd door de AV.

Goedgekeurd: 's Heerenbosch wordt wat rijker, en Durmeland wat armer

's Heerenbosch bereikte een overeenkomst met Durmeland om de stad Dendermonde over te nemen. Hierdoor wordt Dendermonde, met al zijn deelgemeenten, een onderdeel van afdeling 's Heerenbosch. Deze wijziging werd goedgekeurd door de AV en is dus onmiddellijk van kracht.

Goedgekeurd: Decentralisatie werking HoofdBestuur (HB)

De werking van het HB is momenteel erg gericht op Gent. De AV besliste echter dat dit wel anders kan. Daarom zal de Raad van Bestuur er nu over waken dat alle inhoudelijke nationale ploegen, en de knokploeg, activiteiten over heel Vlaanderen organiseren.

Goedgekeurd: Lidmaatschap steunleden

De Algemene Vergadering keurde een wijziging van het jaarlijks bedrag dat steunleden betalen voor hun lidgeld goed. Dit impliceert dat een nieuw steunlidmaatschap in de toekomst standaard 40 euro zal kosten. Dit is aftrekbaar van de belastingen, dus de reële kost komt neer op 22 euro. Mensen die zich dit niet kunnen veroorloven, of geen belastingen betalen, kunnen kiezen voor een verminderd tarief van 18 euro. De huidige steunleden blijven achttien euro betalen.

Afgekeurd: Naamsverandering gewone leden

De Algemene Vergadering besliste om de naamsverandering van Gewone Leden naar Oehoe's, Groten of Canini's niet door te voeren. Uiteindelijk werd de keuze tussen Groten en Gewone leden beslecht in het voordeel van de laatste optie. Om deze motie door te voeren was een tweederde meerderheid voor nodig, maar tweederde van de aanwezigen stemde tegen.

HET NIEUWE HOOFDBESTUUR

Al meer dan dertig jaar zetten honderden zotte vrijwilligers zich een volledig jaar in om van JNM het beste te maken, in de meer dan dertig afdelingen, of in de nationale werking. Het bestuur van die nationale werking is het hoofdbestuur. Dit orgaan is onderverdeeld in verschillende ploegen, met elk een afgeijnd takenpakket. Deze ploegen of werkgroepen bestaan uit verschillende vrijwilligers, die zorgen dat de projecten en taken van het hoofdbestuur worden uitgevoerd.

door Benjamin Meeusen

Kort wegwijs in de verschillende functies (die niet voor zichzelf spreken):

de voorzitter	=	de baas van de ploeg
de ping	=	de baas van de centen van de ploeg
de secretaris	=	de rechterhand van de baas van de ploeg
de matras	=	de materiaalbeheerder
de Hollander	=	een Hollander omdat ze in het buitenland studeert
de rots	=	een freelancer van de milieuwerkgroep
de palm	=	een freelancer van de milieuwerkgroep, maar zorgt voor de nodige kokosmelk
de hangmat	=	dit vereist geen uitleg
de brandweerman	=	houdt een oogje in het zeil op evenementen en feestjes
de Viviane	=	staat in voor hoge noten
de café-bazin	=	zorgt voor de drankjes op gezellige avonden
de huismeester	=	beheert het bondssec alsof het zijn eigen kot is
de practical bitch	=	zorgt voor voldoende sfeer bij het uitvoeren van allerhande klusjes

Milieuwerkgroep

Standvastigheid is slechts één van de sterke kenmerken van MWG-voorzitter **Anton Vandevoorde** (19). Zijn secretaris, **David Claeys-Bouuaert** (25), zal de ploeg helpen om de hoogste muren te beklimmen. Projecten worden met de fijnste technieken gemanaged door **Stien Boeye**. De communicatie ligt in handen van **Koen Wyers**, die instaat voor de Pers, Promo & Redactie. **Laure De Vroey** (28) zal zich richten op de afdelingen, en samen met **Clara Eyckerman** de contacten met de samba-band versterken. De MWG heeft dit jaar toch wel een rotsachtig fundament: **Lennert De Vroey** (24), **Lisa Helinck** (25), **Kato Van Speybroeck** (27), **Klarremieken Van Vooren**, **Elias Van Bruyssel** (27) en **Hannah Pyck** (26) zullen elk een sterke schouder bieden voor steun. Gelukkig is niet alles grijs en grauw. Een snuifje groen wordt verzekerd door **Elisa Palm** (24), de palm. **Floriaan D'hulster** (25) biedt als hangmat gelukkig ook iets zacht. Daarnaast staat **Johanna Daems** (26) in voor de sfeer. **Kobe Van Olmen** (26) verlaat ons een half jaartje, maar zorgt voor de sappigste Italiaanse roddels als buitenlands correspondent. **Saartje Verhaeghe** (26) is ten slotte Klimaatcoalitie-verantwoordelijke.

Natuurstudiewerkgroep

De NWG bestaat dit jaar uit 12 frisse hoofden, met als opperhoofd **Willem Proesmans** (21). De secretaris is zijn liefje **Sara Beernaert**. Samen zullen ze de NWG wellicht behandelen als hun eigen gezin. De financiële toestand van de NWG wordt begeleid door ping **Femke Batsleer** (24). De NWG heeft veel materiaal, en daarom zal **Nele Camps** (24) zich graag inzetten als matras. Daarnaast zijn **Bavo Josephy** (25), **Ward Tamsyn** (24), **Jef Hendrix** (25), **Hans Vermeiren**, **Sander Bruylandts**, **Willem Bockx**, **Hanne Hendrickx** (24) en **Cyr Mestdagh** (24) verantwoordelijk voor hun eigen kleinere werkgroepen. **Dora Boeraeve** (25) zal zich ontfermen over de NWG-website, terwijl **Maaïke Pyck** zich zal profileren als Hollander.

Beheerwerkgroep

De beheerwerkgroep zal dit jaar onder leiding van BeVer (BeheerVerantwoordelijke) **Jakob Ghijs**, ten bate van de biodiversiteit, weer heel wat bomen doorknagen. De werkgroep houdt blijkbaar veel van notulen, want telt twee secretarissen: **Dries van der Heyden** en **Robin Nesladek**. **Jorn Van de Velde** waakt als ping over de uitgaven en inkomsten van de BWG. **Helena Van Respaille** zal als redacteur ongetwijfeld prachtige en interessante artikels aanleveren. Naast secretaris is **Robin Nesladek** ook Webmaster. **Jeroen Rappé**, **Simon Schowanek**, **Pieter Vanstraelen**, **Ward Hamaekers** en **Ward D'Heer** vervolledigen de BWG.

Communicatieploeg

Mastermind **Seppe Lenders** wordt de nieuwe CoVer (CommunicatieVerantwoordelijke) en staat in deze hoedanigheid hopelijk op de voorkant van de volgende Euglena. Seppe's rechterhand is secretaris **Hanne Bergers**. De winkel komt terecht in de goede handen van **Annelieke Scheelen**, die dit vorig jaar al met vrucht deed. Zowel **Willem Van Echelpoel** als **Anton Vandevoorde** zetten zich in als promo-verantwoordelijken. **Elisa Palm** zal als redacteur het Kikkertje tot in de puntjes perfectioneren. **Judith Herman** doet naar goede gewoonte hetzelfde met de Euglena. En **Jody Torfs** zal het gloednieuwe MagazINI van stijl voorzien. **Emile Sonneveld** gebruikt als webdev zijn typgrage vingers om van de website een nog leukere virtuele omgeving te maken. **Anna Verhoeven** zet als Social Media Manager haar digitale skills in, om de wereld van de sociale media ondersteboven te keren. Daarnaast zal snuisteraar **Koen Wyers** een heleboel artikels en boekjes doornemen en de beste dingen selecteren. De communicatieploeg wordt bijgestaan door een hoop freelancers: **Lennert De Vroey**, **Bavo Josephy**, **Jorn Van de Velde** en **Jakob Vandevoorde**.

Vormingsploeg

JNM'ers worden dit jaar gevormd door de vormingsploeg, geleid door **Ellis De Mets**. Zij zal ook instaan voor de organisatie van de hoofdanimatorcursus. **Jakob Vandevoorde** organisaart BAC krokus, terwijl **Warre Schauwvliege** de paaseditie op zich neemt. Een hele hoop instructeurs, stagiairs en foers zorgen er daarnaast voor dat de cursussen en de vormingen zichzelf blijven overstijgen.

Bondstop

De bondstop bestaat zoals gewoonlijk uit drie functies. **Warre Schauwvliege** waakt dit jaar als bondsping over de uitgaven en inkomsten van JNM-nationaal. **Amira Adam** is de nieuwe Bondssecretaris en zal ook voor een hoop positieve energie binnen het HB zorgen. Tenslotte word ikzelf, **Benjamin Meeusen**, bondsvoorzitter. Samen kijken we ongelooflijk hard uit naar de samenwerking met dit prachtige HB.

Afdelingsondersteuningsploeg

De AOP wordt dit jaar geleid door ex-BeVer **Jorn Van de Velde**, die verandert in NAC (Nationaal AfdelingsCoördinator). De verslagen van de vergadering worden gemaakt door **Eline Nicaise** uit het Brusselse. **Basile Leroy** zal zich als opper-ini ontfermen over de ini's. **Cheyenne Guldemont** doet als opper-piep hetzelfde voor de piepers, maar dan met een vrouwelijke touch. **Ruben Goossens** en **Suzanne Picard** zijn PAC (Provinciaal AfdelingsCoördinator) voor de leukste provincie.... Antwerpen. **Linde Verlooy**, **Eline Sonneveld** en **Shana Nicaise** zijn alle drie PAC voor Brabant. **Emma De Backer** en **Laura Van Acoleyen** zullen zich ontfermen over de provincie Oost-Vlaanderen. West-Vlaanderen kan rekenen op ondersteuning van **Suzan Demey**, terwijl **Jeroen Rappé** alles uit de kast haalt voor Limburg. Captain Jack dit jaar zijn **Fien Caelen** en **Vincent Van Heghe**.

Knokploeg

Kato Van Speybroeck zal je als knokker met al haar talenten wellicht knock-out slaan. Zij staat aan het hoofd van een 7-koppig team. Als maïzena van het hoofdbestuur zorgen ze ervoor dat het HB een familie wordt, waar iedereen zich thuis voelt. **Stien Van Liedekerke** zal als secretaris mooie verslagen nemen. **Frederick Schelstraete** komt als brandweerman zelfs de kleinste brandjes blussen. **Judith Herman** is voor één jaar Viviane, wat wellicht een idee is van marginale ideeën-verantwoordelijke **Jakob Vandevoorde**. **Marie D'hulster** wordt als cafébazin het aanspreekpunt voor alle tooghangers onder ons. **Lisa Helinck**, **Sara Helinck** en **Rachel Strijdonk** zullen als extra KP-leden ongetwijfeld de rust en de structuur in de ploeg verzekeren.

Praktische Ploeg

Dit jaar is **Jeroen Demaeght**, historicus, voorzitter van de Praktische Ploeg. Je mag hem gerust aanspreken als pépé, maar ook als archivaris. De evenementen worden in goede baan geleid door **Michiel de Koster**, als Ever (Evenementen Verantwoordelijke). Voor alles wat met kampen te maken heeft kan je terecht bij **Pieter Vandervennet** als Kampensec (Kampensecretaris dus). InSect (Internationaal Secretaris) **Oliver Mechthold** zal met zijn vele voelsprietten de banden met onze burens aanhalen. De vaste matras is **Frederick Schelstraete**, terwijl **Ruben Goossens** nog steeds huismeester van dienst is. Als SysOp (System Operator) zorgt **Jan Vancoppenolle** er opnieuw voor dat elk computerkabeltje op de juiste plaats ligt. **Tomas De Backer** en **Willem Van Echelpoel** zijn dit jaar allebei Practical Bitch. Technisch Verantwoordelijke **Jef Donné** gebruikt andermaal zijn fenomenale expertise om elk feestje en elke vergadering tot een goed einde te brengen. Het congres wordt volgende zomer georganiseerd door twee knappe dames: **Laure De Vroey** en **Stien Boeye**.

PERSONEELSLEDEN JNM

LEGENDE:

1. Ik word helemaal week van:
2. Liefelingsinsect
3. Mijn zotste JNM-idee dat helaas niet uitvoerbaar is:

4. Als ik ... eet, sla ik groen uit.
5. Belangrijkste JNM-taak
6. Je mag mij altijd bellen om:

Hanne Gevaert

1. Water, echt waar! Héél bizar.
2. Hommel.
3. Ik heb geen ideeën die niet uitvoerbaar zijn. JNM over de hele wereld, dat is mijn zotte JNM-idee!
4. avocado
5. Afdelingsondersteuning.
6. Een dikke knuffel.

Veerle Cannoot

1. De aankomst van de koers (nog erger als Greg wint)
2. Mier, liefst in het meervoud: mieren dan.
3. Minder mails...
4. mosselen
5. Als het maar communiceert. Reëel of virtueel, maakt niet uit. Communicatie dus, samen met de CP, het HB, de bondstop en liefst zoveel mogelijk JNM'ers.
6. Een zwem in een warme zee.

Anna Schneider

1. Natuurstudie (eigenlijk baby-diertjes, maar dat is wat te cliché nietwaar?)
2. Ik verdiep me nu in de wereld van de Libellen en probeer er zoveel mogelijk te zien in 1 jaar (in Europa). Als ik er eentje moet kiezen, is het de Turkse Rombout, gewoon omdat in de wetenschappelijke naam (Gomphus schneiderii) mijn achternaam 'Schneider' voorkomt. Nu nog dat ene soortje proberen te tikken!
3. JNM is zot genoeg om alles uitvoerbaar te maken, wat ben ik toch een sjansaar!
4. olijven
5. Ik ben het schildknaapje van onze lokale afdelingen in Limburg, geef de algemene JNM-werking in onze groenste provincie een duwtje in de rug en zorg dat elke Limburger binnenkort JNM kent! OW YEAH!
6. Om te gaan vogelen?

Scarlett Vanuxem

1. Water (?)
2. Sleedoornpage.
3. Momenteel lijkt het erop dat JNM-brooddozen niet uitvoerbaar is... maar ik geef nog niet op :p
4. nog maar denk dat ik escargots moet
5. Driedelig: **Ledenadministratie:** lidgelden, attesten, helpen bij web-problemen, inschrijvingen activiteiten, ledenlijsten, mailinglijsten... **Winkeladministratie:** alles van aankoop tot verkoop, assortiment, bestellingen, en vooral, luisteren naar mijn klanten en hen zo goed mogelijk van dienst zijn. **Beheer materiaal en gebouw:** zorgen voor excursiemateriaal voor activiteiten, met huismeester Ruben het bondssec ordentelijk houden en de verhuur van de ruimtes organiseren.
6. Het delen van een unieke waarneming in België

Gwen Van Dale

1. Mijn twee mini-jnm'ertjes.
2. De soms-een-heel-klein-beetje akelige rups die uitgroeit tot een prachtige vlinder.
3. Alle kinderen ter wereld de kans geven om JNM te leren kennen en te mogen ontdekken!
4. bloemkool
5. Een mengeling van kampen en boekhouding, gekruid met een lepeltje verzekering, een takje Mina en een snufje Dag van de Jeugdbeweging, dit alles op smaak gebracht met een scheutje administratie.
6. Een avondje Gentse feesten, een trektocht in de bergen of om eens te komen babysitten ;-)

Pieter Delafortrie

1. Stapschoenen, bossen en avocado's.
2. Wantsen (maar niet in bed).
3. Natuurpunt overnemen of een Belgische JNM oprichten.
4. vlees
5. Het JNM-personeelschip zeewaardig houden op de JNM-zee.
6. De wereld te redden of een feestje.

We nemen helaas ook afscheid van twee JNM-professionals die de voorbije jaren het beste van zichzelf gaven.

Mathias Balcaen

Subtiel, kalm, gesofisticeerd maar vooral spitsvondig en knál der op!

Zorgde voor JNM in Brussel zoals geen ander, met een eigenzinnige combinatie van zoeken, proberen, vallen, opstaan, jonge JNM'ers vrij laten en toch ondersteunen.

Mathias is mijn muze!

Mooi in zijn denken en doen, want hij heel open minded is. Wat Matthias in Brussel bereikt heeft, is een droom voor gebieden waar JNM nu even niet zo erg leeft! Mogen we hem klonen?

Geen spraakwaterval, maar als hij iets zegt, zit hij er knal op!

Nikolaj De Meulder

De liefste, de geduldigste en de meest enthousiaste bouwheer die een gebouw zich kan wensen en dromen.

Geen bouwheer waar je zo op kan bouwen als op Nikolaj.

Verstrooide meneer, maar heel gezellig en bovenal: hij leidde onze superverbouwingen als een echte superman!

Mocht ik jou tegenkomen op een bouwwerf zou ik je zeker achterna fluiten!

Hoedje af voor Nikolaj die de niet-te-onderschatten taak van bouwheer bij JNM (!) met glans uitgevoerd heeft.

BONDSSEC...

ALS JE DIT LEEST, IS HET KLAAR!

De renovatie van dat teerbemide en door vele JNM'ers en ouwe JNM-sokken gekoesterde Bondssec slokte een berg geld op (dat we niet eens allemaal hadden). Ondanks allerlei besparingstrucjes en zuinige materiaalmeesters, moesten toch nog de nodige klussen aan vrijwilligers uitbesteed worden.

door Pepijn Boeraeve

Op de eerste werkdagen schiepen JNM'ers het licht. Gerecupereerde armaturen voor tl-lampen werden zodanig omgevormd zodat er LED-buizen in kunnen. Die verbruiken minder energie, maar verlichten wel in voldoende mate de geesten van de aanwezige JNM'ers om optimaal de vruchten van hun noeste arbeid te kunnen plukken.

Op het tweede werkmoment verenigden de JNM'ers water en land. Of iets preciezer: kalk, zand en nog wat meer, tot 'kalei'. Hiermee werden de muren van de traphal volledig bestreken.

Het derde werk dat door JNM'ers gebeurde, was schilderen. Wie op het bouwkamp was, weet het maar al te goed: schilderen, schilderen en nog eens schilderen. Zowat het hele Bondssec moest en zou geschilderd worden, een titanenwerk. Gelukkig was dit ingepland tijdens de Gentse feesten. #K3forever

Als vierde werk op de lijst staat verhuizen. JNM heeft veel materiaal. JNM heeft heel veel materiaal. Dat vele materiaal ligt nu overal in het rond. Op het bouwkamp versleurden we al een deel naar een donker hoekje van de kelder. Maar er is, op moment van schrijven*, nog veel te doen.

Het vijfde werk wordt het aanleggen van het groendak op de grote zaal. We, of beter gezegd, een niet zo betrouwbare leverancier, houden het beste voor het laatste.

Het zesde werk sla ik over want anders komt het niet uit. En dat schilderen telt eigenlijk echt wel voor twee...

En op de zevende dag trekken JNM'ers terug in het Bondssec en ze zullen zien dat het goed is!

**Prijz u gelukkig, gij JNM'er. Op het moment van lezen staat alles op zijn plaats en zijn de rust en de orde helemaal weergekeerd.*

AAAAAAAAAAAAAAAAAAN

KONDIGINGEN

Dag van de Trage Weg 2016

Gangmakers en Koplopers: een experimentele verkenning-, beleavings- én verbeeldingstocht langs de trage wegen in Gent op zondag 16 oktober, tijdens de Dag van de Trage Weg!

Trage wegen zijn paadjes, steegjes, pleintjes, doodlopende straten... waar wandelaars, fietsers en ruiters koning zijn. Je vindt ze overal - op het platteland én in de stad- en in vele vormen, kleuren en maten: verhard of onverhard, breed of smal, als pleintje, brug of doorsteek. Voor kinderen en jeugdbewegingen zijn trage wegen een speelparadijs, want er rijden geen auto's of ander gemotoriseerd verkeer.

Gangmakers en Koplopers: voor een kindvriendelijke, publieke ruimte!

Trage Wegen vzw, Office for Public Play en zZmogh zetten het project Gangmakers en Koplopers op poten. Het is een parcours waarin kinderen trage wegen verkennen, beleven en verbeelden in Gent. Aan de hand van 25 creatieve workshops worden de ervaringen van kinderen in beeld gebracht en gebundeld in een grote wenslijst voor de stad. Knooptechnieken, klank, dans, spel, 3D interventies... zijn het expressiemiddel.

Workshop: in de weer met touw in 't Rabot

Op woensdag 1 juni gingen we met kinderen op pad in de buurt. Ze kregen elk een gekleurde bol waarmee ze een kleurrijk spoor weefden. De sporen leren ons veel over de manier waarop kinderen met verschillende karakters en leeftijden zich op trage wegen bewegen en hoe kinderen zich een weg banen langs en over hindernissen, aangetrokken worden door bloemen en andere kleurrijke objecten en zich laten uitdagen door de grenzen van de trage weg.

Ga mee op tocht en laat je inspireren ...

Het parcours van Gangmakers en Koplopers eindigt op 16 oktober tijdens de Dag van de Trage Weg. Kinderen beelden die dag uit hoe ze de trage wegen beleven met allerlei installaties, muziek, klank en beeld, én overhandigen hun wensen in een krant aan het stadsbestuur. Meer info vind je op: www.gangmakersenkoplopers.be. Daar vind je ook meer informatie over de verschillende workshops.

DAG VAN DE TRAGE WEG
15 - 16 OKTOBER 2016

ORGANISEER OOK EEN ACTIVITEIT!

SCHRIJF IN VIA :
WWW.DAGVANDETRAGEWEG.BE

TRAGE
WEGEN

< V

Sentiers.be

... of doe zelf mee aan de Dag van de Trage Weg!

Tijdens het campagneweekend Dag van de Trage Weg op **15 en 16 oktober 2016** worden ook tal van andere activiteiten georganiseerd langs trage wegen.

Doe mee en organiseer ook een activiteit, avontuurlijke tocht of spel op trage wegen! Organiseer je met je afdeling een activiteit op de Dag van de Trage Weg? Laat het weten op de site en doe nog wat extra inspiratie op:
www.dagvandetrageweg.be of sofie.vandaele@tragewegen.be.

Een nieuw jaar vol JNM-plezier begint met... een startdag

Op een startdag kan iedereen kennis maken met JNM. Het ideale moment dus om iedereen die je ervan verdenkt liefde te voelen voor de natuur of begaan te zijn met het milieu, mee te brengen naar de startdag van je afdeling.

De beste manier om je vrienden te overtuigen dat lid worden van JNM een bestig goed idee is, is waarschijnlijk door hen de sfeer te laten proeven. Enthousiast vertellen kan veel doen, maar als ze het zelf kunnen meemaken, zijn ze natuurlijk meteen verkocht.

En van dan af is het weer uitkijken naar een jaar JNM-activiteiten boordevol natuur en milieu, samen met een hele bende JNM'ers die er net als jij een geweldig JNM-jaar willen van maken.

Voor de meeste JNM-afdelingen zijn de startdagen op **24 en 25 september**.

Wil je weten wanneer de startdag is in jouw afdeling en wat er die dag op het programma staat?

Neem een kijkje op de website www.jnm.be/naamvanjeafdeling. Daar vind je alle informatie die je nodig hebt en kan je ook zien wie in het bestuur van je afdeling zit.

STARTDAG

EIND SEPTEMBER

JNM is een jeugdbeweging voor jongeren van 7 tot 26 met een hart voor de natuur en het milieu.

Trommel wat vrienden op, kom naar een startdag en ontdek wat JNM te bieden heeft.

www.jnm.be/startdag

JNM

Avonturiers gezocht!

Na een zomer in Viroinval, St-Pietersberg, de Zwartebeekvallei of zelfs het buitenland, is het nu tijd om onze blik als echte onderzoekers te richten op dat andere wereldwonder: Gent!

Want daar, diep in de jungle van Gent, is een bouwwerk van mythische proporties herontdekt: het bondssec!

Jarenlang verloren gewaand, is nu ter hoogte van de Kortrijksepoortstraat 192 weer die tempel blootgelegd. Vele verhalen, in de loop van de tijd verzameld, hebben zich daar afgespeeld. Is de tijd gekomen om er weer vele verhalen te laten afspelen? Laat het ons ontdekken!

De geruchten doen trouwens de ronde dat er zich in en rond het bouwwerk een vreemde stam bevindt die zich bezighoudt met iets dat ze 'AV's' en 'fuiven' noemen. Wees voorbereid!

Waar: Kortrijksepoortstraat 192

Wanneer: zaterdag 1 oktober

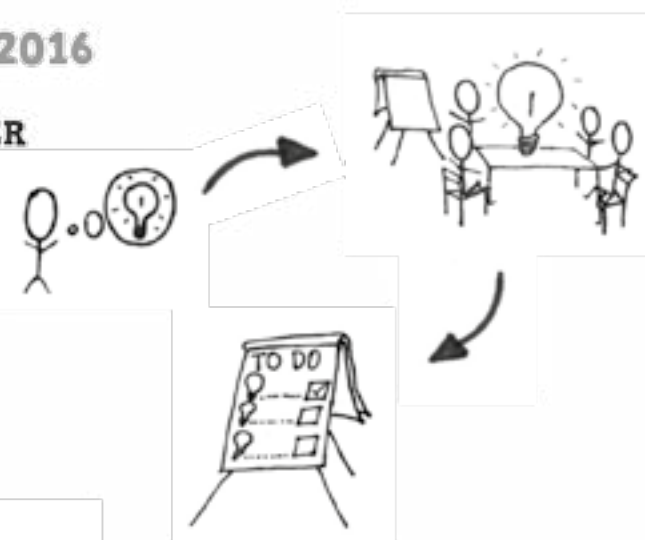
Tijdsindeling: 14u: zalige activiteit in Gent. Meer info volgt via www.jnm.be/nazofe
18u: ontdekken van en eten in het vernieuwde Bondssec
Na het eten trekken we samen naar de **Minus One** voor het vervolg
20u: AV en Fuij in de Minus One

HOOFDANIMATORCURSUS 2016

VAN 29 OKTOBER TOT 4 NOVEMBER

Op Hoofdanimatorcursus (HAC) kom je te weten hoe je een kamp of evenement organiseert, een goeie voorzitter kunt zijn, groepsdynamische processen positief kan beïnvloeden en veel meer van dat.

Kortom, een zalige week met leeftijdsgenoten en begeleiders van topkwaliteit!

WWW.JNM.BE/HAC

Hier kan je inschrijven voor HAC en vind je alle info over de cursus, de locatie en de voorwaarden om deel te nemen.

BESTE INI*

Vanaf de volgende Euglena is het Magazini een volwaardig tijdschriftje op zich, uitneembaar en al enzo! Waarom? Omdat jij jong bent en je wat wilt, en omdat je speciaal bent natuurlijk. Ook al behoort je tot een unieke JNM-categorie, er zijn heel wat dingen in de wereld die eindigen op '-ini'.

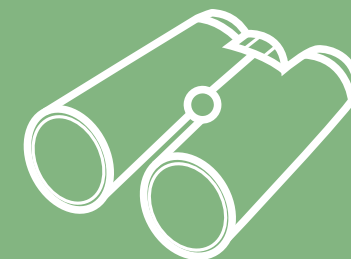
Hieronder staan er al 10, ken jij ze allemaal?

*(m/v/x van 12 t.e.m. 15 jaar oud)

MAGAZINI

JNM WINKEL

www.jnm.be

WIST JE DAT...

- ... het JNM-secretariaat eigenlijk niet in het Lousbergs is?
- ... het échte JNM-secretariaat volledig verbouwd en opgefrist is?
- ... we sinds 11 september terug in ons eigen stekje in de Kortrijksepoortstraat 192 in Gent zitten?
- ... ook de JNM-winkel een totale make-over gekregen heeft?

EN OM DAT TE VIEREN:

JNM-DOPPER!

Met de JNM-dopper ga je voortaan op stap zonder dorst! Vul hem wel eerst met kraantjeswater en vergeet niet dat het geen bodemloos vat is ;)

- 100% recyclebaar
- BPA-vrij *
- Duurzaam
- Fles en drinkbeker in één
- 450 ml heerlijk kraantjeswater (zelf te voorzien)
- Zó JNM!

LEDENPRIJS € 10,-

Over jouw JNM-winkel:

Onze missie is om het jou gemakkelijker te maken door producten aan te bieden die gericht zijn op natuur, milieu, ecologisch leven en het leven als JNM-er. Zo weet je meteen waar je excursiemateriaal kan kopen en andere leuke JNM-hebbedingetjes.

We hechten dan ook meer belang aan een goede dienstverlening dan aan winst. Daarom krijgen onze leden een korting op de meeste van onze producten. Op boeken, vlindernetjes, loepen, zoekkaarten en nestkastjes krijg je maar liefst 20% korting! Op verrekijkers is dat 10% korting. Enkel op JNM-textiel en zaklampen is er geen korting omdat we deze nu al aan de allerlaagste prijs aanbieden.

Spulletjes kopen in de JNM-winkel kan in onze winkel in de Kortrijksepoortstraat 192, te Gent of online via www.jnm.be/winkel. Onze winkelmedewerkster Scarlett staat je graag met raad en daad bij, zodat je meteen vindt wat je zoekt of gewoon een babbeltje kan slaan.

Openingsuren JNM-winkel

Maandag:	gesloten
Dinsdag:	14:00 tot 18:00
Woensdag:	14:00 tot 18:00
Donderdag:	14:00 tot 18:00
Vrijdag:	14:00 tot 18:00
Zaterdag:	14:00 tot 18:00
Zondag:	gesloten

** Bisphenol A is een chemische stof die wordt gebruikt om plastic mee te produceren. Deze stof staat erom bekend dat ze de hormoonhuishouding kan verstoren en via plastic verpakkingen kan deze stof in het voedsel terecht komen.*

SEPTEMBER

NOVEMBER

JANUARI

MART

3-4
→ 10-11
→ 17-18
→ 24-25
Officialle opening bondssec 11/09
Nacht van de distictis 8/10
Nacht van de bos 9-10/10
Nacht van de natuur 16-18/09
Nacht van de natuur 24-25/09
Nacht van de natuur 29/09

5-6
→ 12-13
→ 19-20
→ 26-27
Roodruber XLII 10-13/11
Nacht van de natuur 20/11

1
7-8
14-15
21-22
28-29

4-5
→ 11-12
18-19
25-26
Roes AV 11/03

OKTOBER

DECEMBER

FEBRUARI

APRIL

→ 1-2
→ 8-9
→ 15-16
→ 22-23
→ 29-30
Nacht van de natuur 1/10
Nacht van de natuur 8/10
Nacht van de natuur 15-16/10
Nacht van de natuur 22/10
Nacht van de natuur 29/10
Nacht van de natuur 5/11

3-4
10-11
17-18
24-25
31
Kerstnat 23/12

4-5
11-12
18-19
→ 25-26
Bac Krokus 25/02-3/03
Extra dag Bac Krokus 4/03

→ 1-2
→ 8-9
15-16
22-23
→ 29-30
Bac Paas 1-7/04
Extra dag Bac Paas 8/04
Natuurstudiecongres / cursus 11-16/04
Natuurstudiecongres / cursus 29/04

CONTACT

AFDELINGEN

Aalter	Vangenechten Eva	evapevatje@telenet.be	09 371 94 50
Akerland	Thiers Veronika	veronika.thiers@hotmail.com	0497 25 73 86
Antwerpen	Libot Arn	arn.libot@yahoo.com	0496 35 99 72
Brugge	Vander Vennet Pieter	pietervdvn@gmail.com	0470 87 84 91
Brussel	Dewulf Noor	noordewulf@gmail.com	0471 24 59 45
Durmeland	Van de Velde Jorn	jorn.vandevelde@gmail.com	0493 02 96 97
Eeklo	Develter Roeland	roel_d@hotmail.com	0474 30 92 79
Eeklo	Pieterjan Dhont	dhont_pieterjan@hotmail.com	0470052874
Fruitsreek	Rappé Veerle	veerleksenja@gmail.com	012 74 35 46
Gent	Verheirstraeten Emma	emma.verheirstraeten@hotmail.com	0471 71 23 63
Hageland-Zuiderkempen	D'hulster Marie	mariedhulster@gmail.com	0488 24 98 85
Klein-Brabant	Tourné Natan	natan.tourne@gmail.com	03 889 00 90
Kortrijk	Detavernier Julie	julke268554@hotmail.com	0499 43 36 15
Krekenland	Ponnet Aaricia	aaricia.ponnet@gmail.com	0471 32 55 45
Lage Kempen	van der Meer Sofie	eifosvdm@hotmail.com	0487 73 12 46
Land Van Aalst	Van Heghe Vincent	vincentvanheghe@gmail.com	0494 34 72 87
Leievallei	Bolckmans Klara	klara.bolckmans@gmail.com	0479 02 74 40
Leuven	Defever Lies	defeverlies@gmail.com	0479 33 30 90
Markvallei	Fockaert Remy	remy1998@live.be	0471 31 33 08
Mechelen	Franckx Mathijs	mathijs.franckx@telenet.be	0499 76 57 02
Midden-Brabant	Bollue Barbara	barbara.bollue@gmail.com	0496 94 13 94
Midden-Limburg	Paesen Lize	lizepaesen@hotmail.com	0476 44 44 98
Moervallei	Karuranga Domien	domienkaruranga@me.com	0498 15 15 09
Neteland	Sanczuk Floris	florissanczuk@hotmail.com	0499 20 58 06
Ninove-Geraardsbergen	Arys Lisa	lisaarys@hotmail.com	0476 77 48 91
Noordwest-Brabant	Verlooy Linde	lindeverlooy@gmail.com	0499 72 20 26
Onderstebovenschede	Verhoeven Anna	annaverhoeven1995@gmail.com	0472 40 31 26
Pajottenland	Bonte Lore	lore_bonte@hotmail.com	0494 80 98 08
Pallieterland	Peeters Dedapper Aeneas	aeneaspeeters@telenet.be	015 32 02 52
Poekebeek	Fraeyman Elisabeth	elisabeth.fraeyman@hotmail.com	0472 49 98 84
Roeselare	Cool Robbe	robbecool10@hotmail.com	0470 48 14 33
'S Heerenbosch	De Maegdt Maya	mayademaegdt@gmail.com	0487 66 54 33
Taxandria	Adriaensens Loes	loes.adriaensens@gmail.com	0476 76 57 32
Vlaamse Ardennen	Goethals Faramir	goethalsfaramir@hotmail.com	0494 40 23 89
Voorkempen	Van den Broeck Nina	nina_vdb93@hotmail.com	0476 59 30 91
Waasland	Van den Bergh Laurent	jnmwaasland@gmail.com	0472 95 66 33
Westland	Milleville Arne	arne.milleville@telenet.be	0496 32 78 50
West-Limburg	Bijnens Riene	rienebijnens@hotmail.com	0474 10 47 77
Zandland	Kasran Sarah	sarahkasran@msn.com	0479 13 90 30
Zottegem	Ghijs Wietse	wietse_ghijs@hotmail.com	0496 70 34 83
Zuidwest-Brabant	Devogel Andries	andriesdevogel@hotmail.com	0476 05 65 66
Zuid-Limburg	Bijnens Riene	rienebijnens@hotmail.com	0474 10 47 77

RAAD VAN BESTUUR

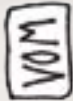
JNM-SECRETARIAAT

Bondsvoorzitter	Benjamin Meeusen	bovo@jnm.be	0486 97 64 82
Bondssecretaris	Amira Adam	bondssec@jnm.be	0488 43 61 84
Bondspenningmeester	Warre Schauwvlieghe	ping@jnm.be	0499 40 84 97
Beheerwerkgroep	Jakob Ghijs	jakob.ghijs@gmail.com	0488 80 06 65
Milieuwerkgroep	Anton Vandevoorde	antonvandevoorde@gmail.com	0486 30 14 16
Natuurstudiewerkgroep	Willem Proesmans	willem.proesmans@gmail.com	0476 30 09 81

Afdelingsondersteuningsploeg	Jorn Van de Velde	jorn.vandevelde@gmail.com	0493 02 96 97
Vormingsploeg	Ellis De Mets	ell.dm@gmail.com	0494 75 72 12
Communicatieploeg	Seppe Lenders	seppe@jnm.be	0487 33 86 52
Praktische ploeg	Jeroen Demaeght	demaeghtjeroen@hotmail.be	0499 99 89 68
Knokploeg	Kato Van Speybroeck	katovanspeybroeck@outlook.com	0476 88 35 77

JNM-winkel

Kortrijksepoortstraat 192
9000 Gent
tel: 0479 58 64 44
winkel@jnm.be
Meer informatie over lidmaatschappen vind je op p. 2.
Je lidnr. vind je op de aderssticker van dit tijdschrift

De vormingsploeg biedt verschillende vaste vormingen aan voor afdelingen. Je vindt ze allemaal op www.jnm.be/vorming-op-maat. Hier al een voorsmaakje:

Creativiteitsboost: om je creatief te houden en van een lading verse ideeën te voorzien omtrent natuur en milieu in je activiteiten.

Promo: hoe maak je reclame voor jezelf en voor de JNM die resultaten oplevert?

Afdelingsbestuur uitbreiden: Tips en tricks en een stappenplan om bestuursleden aan te trekken, te motiveren en te houden.

Nieuwsgierig geworden? In totaal zijn er 12 vaste vormingen die je kan aanvragen, maar je kan ook zelf voorstellen doen: www.jnm.be/vorming-op-maat.

Nog andere vragen over vormingen of mogelijkheden tot vormingen, de vover staat voor je klaar: vover@jnm.be

Verplichte reflectiemomenten voor stagiairs: Stage gedaan in het voorbije werkjaar? Dan word je verwacht op de reflectiemomenten tijdens het nazofé (1/10) en de kerstfeest (23/12).

MEI

- 6-7
- 13-14
- 20-21
- 27-28
- VOM Stagebegeleiding 14/05

JULI

- 1-2
- 8-9
- 15-16
- 22-23
- 29-30
- JNM Zomercongres 26-30/07

JUNI

- 3-4
- 10-11
- 17-18
- 24-25

AUGUSTUS

- 5-6
- 12-13
- 19-20
- 26-27
- Nacht van de vleermuis 25-26/08

LEGENDE:

- Julie zijn welkom op deze nationale activiteit
- Met deze activiteit kan je iets doen in de afdeling
- Vormingen-cursus

